

V znanju je moč!

Dopisna šola v Ljubljani bo letos začela tudi z dopisno tehniško srednjo šolo s strojnimi, elektrotehničkim, tehničkim in lesnim oddelkom — Posebne ugodnosti za člane Zveze borcev!

V gospodarskih organizacijah in ustanovah je zaposlenih precej bivših borcev NOB. Mnogi so na odgovornih mestih. Po podatkih iz leta 1959 je le 11 odstotkov takih članov ZB, ki imajo popolno srednjo ali visoko izobrazbo. Ker zahteva določeno delovno mesto v proizvodnji ali kje druge dobrega strokovnjaka in tej nalogi zaposleni borci niso bili vedno kos, je Glavni odbor ZB LRS za svoje člane organiziral dopisno šolo. Ta šola ima mnoge prednosti v sistemu splošnega izobraževanja odraslih. Ze letos marca je na ekonomski srednji dopisni šoli diplomiralo 74 absolventov, ki so po štiri letnem študiju predpisano gradivo neverjetno dobro obvladali.

Z letošnjim šol. letom bo pričela delovati tudi dopisna

tehniška srednja šola. Imela bo štiri oddelke: strojni, elektrotehniški, tehniški in lesni. V prvi letnik se lahko vpišejo vsi, ki imajo že določeno praktično izobrazbo in tisti, ki so že opravili izpit za določeno kvalifikacijo. Ker je precej taki, ki so končali samo osemletno šolo, razen tega pa so delali nekaj let v gospodarskih organizacijah, se lahko vpišejo tudi ti. Za vse, ki imajo že izpit za kvalifikacijo, praktični pouk v času šolanja odpade, prav tako praktični izpit. Vsak kandidat bo moral opraviti v štirih letih 40 izpitov (za vsak letnik po 10), na koncu pa je treba opraviti še zrelostni izpit za diplomu. Izpite bodo kandidati opravljali v času, ki si ga bodo sami določili. Pri tem se bo mogoče vpisati v višji letnik, čeprav kdo

še ne bo opravil vseh izpitov nižjega letnika. Kandidati bodo lahko izbirali: po petih semestrih dopisne šole bodo lahko opravljali izpite za delovodje ali pa po osmih semestrih za tehnika. Velika prednost šolanja te vrste je v tem, da nihče ne bo izgubil delovnega časa in bo študiral in opravljal izpite pač takrat, ko bo imel najugodnejše razmere. Pouk tudi ni obvezen. Vsakdo se bo lahko iz šole izpisal.

Zanimanje za dopisno izobraževanje je veliko. Samo uspehi na dopisni ekonomski srednji šoli dokazujejo, kako se da najceneje priti do kvalifikacije oziroma izobrazbe, ki jo predpisuje določeno delovno mesto. Se vedno pa je v kandidatih vse premalo poguma in volje. Osnovne organizacije ZB bodo dobila podrobna poja-

nila o delovanju te šole, za tehnični pouk pa tudi potrebna skripta, ki bodo na preprost način obravnavala učno gradivo za posamezne letnike.

Prav bi bilo, da bi organizacije ZB na terenu, v podjetjih, ustanovah — skratka tam, kjer so bivši borci zaposleni, pravilno tolmačile pomen dopisnega izobraževanja. Danes sta v Jugoslaviji le dve dopisni šoli (v Ljubljani in Beogradu), neprimerno bolj pa je ta način izobraževanja razširjen v drugih evropskih državah (tudi po 50 tisoč dopisnikov). Predvsem prevladuje tehnično izobraževanje.

Kandidati se lahko v prvi letnik dopisne tehniške srednje šole vpišejo do srede oktobra letos, potem pa bodo dobili predpisano učno gradivo.

Razen naštetih dopisnih šol, ekonomske in tehniške organizacije dopisna šola v Ljubljani tudi jezikovne tečaje, seminarje itd. Gradivo za izobraževanje te vrste naročajo osnovne organizacije ZB, ki dajejo kandidatom tudi podrobna navodila glede pouka na različnih oddelkih.

Po povšetovanju z organizacijami ZB se kandidati lahko vpišejo na Dopisni šoli v Ljubljani, Likoarjeva 3. Borci, izrabite priložnost in postanite enakopravni proizvajalci!

»Belokranjka« Izpolnili smo letni plan

4. septembra ob 13. uri so v Industriji trikotne »Belokranjka« v Črnomlju ustavili stroje. Kolektiv se je zbral na slovesnosti in poslušal poročilo predsednika DS: IZPOLNILI SMO PROIZVODNI PLAN ZA LETO 1961. Šest najboljših delav in delavcev je dobilo praktične nagrade. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki občinskega ljudskega odbora in občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju. Delavke in delavci so nato spet odšli vsak k svojemu stroju, da nadaljujejo s proizvodnjo.

Belokranjka je nastala 1956 iz delavnice za popravilo trikotajnih strojev. Kolektiv je z lastnimi sredstvi, brez pomoči družbe nakupil nekaj starih strojev, jih popravil in pričel s proizvodnjo trikotajnega perila, po katerem je bilo takrat veliko povpraševanje. Ze v prvem letu so kljub skromnim začetkom ustvarili za 15 milijonov din vrednosti. Do leta 1959 so bili v poizkusni proizvodnji, v tem letu pa so že presegli plan za 28 odst. in ustvarili 66 milijonov 576 tisoč din vrednosti. Plan za leto 1960 je bil za 34 odst. višji od onega v letu 1959, letošnji plan pa za 119 odst. Od ustanovitve podjetja se je povečalo število delavcev za štiri in polkrat, bruto proizvodnja pa za sedem in polkrat.

Kolektiv Belokranjke je letos pričel z rekonstrukcijo svojega obrata. Z lastnimi sredstvi so nabavili več novih strojev, razen tega pa preurejajo in povečujejo proizvodne prostore. Oboje bo omogočilo zaposlitev večjega števila žena iz črnomaljske komunne.

Belokranjka je kot prvi kolektiv v občini Črnomelj in kot prvi v novomeškem okraju izpolnila letošnji proizvodni plan. Pridružujemo se čestitkam, ki jih je kolektiv že prejel, in želimo, da bi bilo takih veselih sporočil v prihodnjih mesecih vedno več.

LOJZE STARIHA

Manjš svetov in komisij pri OLO

Po predlogu komisije za organizacijo in napredek poslovanja naj bi pri okrajnem ljudskem odboru v b. n. ljudskem odboru doče delovale 4 odborniške komisije in 6 svetov. To pomeni, da bo v bodoče, seveda v kolikor bo predlog osvojen, pri OLO znatno manjš svetov, pa tudi komisij. Izpremenil se bo tudi številčni sestav obojih. Komisija za organizacijo in napredek poslovanja je predlagala naj bi pri OLO v bodoče delovale 4 komisije: ena za volitve in imenovanja, ena za prošnje in pritožbe, ena za gospodarstvo in ena za predpise. Prvi dve komisiji bi imeli po pet članov, drugi dve pa po 7. V komisiji za gospodarstvo in v komisiji za

predpise bi morala biti z enakim številom članov zastopana oba zbora OLO. V primeru potrebe pa lahko OLO imenuje občasne komisije, ki opravijo določeno nalogo.

V predlaganem sestavu svetov je več sprememb. Morda tako kot nikjer drugod je bilo prav pri delu svetov čutiti, da so drug drugemu posegali v področje dela. Da bi to pomanjkljivost odpravili bo število svetov manjše. Pri OLO bi bili: svet za splošne in notranje zadeve, svet za družbeni plan in finance, svet za prosveto in kulturo, svet za zdravstvo in socialno varstvo, svet za gospodarstvo, svet za komunalne zadeve, urbanizem

in turizem. Da bi prišla bolj kot doslej do izraza vloga okrajna kot skupnosti komun, je komisija predlagala izpremembo načina volitev svetov. Okrajni svet si so organ, ki naj usklaja in politično usmerja razvoj svojega področja. Da bi to dosegli bo po enega člana okrajnega sveta imenoval pristojni občinski svet iz vsake komunne, del članov bi predlagala vodstva družbenih organizacij, predsednika sveta bi imenoval OLO, po dva člana pa bi izvolili iz vrst odbornikov OLO.

Predlog še ni dokončen, ker še ni rešeno vprašanje delokroga sveta za komunalne zadeve, urbanizem in turizem, ki ne združuje dovolj sorodno dejavnost. O predlogu komisije za organizacijo in napredek poslovanja pri OLO bi še razpravljalo predsedstvo OO SZDL.

ga vzela v najem v vaseh Kalce-Naklo 3 posestva, ki merijo skupaj 29 ha površin.

VESELO SREČANJE V JESENI... Solska mladež, ki je preživela počitnice na ponodih in popotovanjih, na delovnih akcijah in doma, se je spočita spet zgrnila pred Solskimi vrati. V novomeškem okraju imamo 131 osnovnih šol, 7 srednjih šol (3 gimnazije, 1 učiteljske, 1 ekonomsko srednjo šolo, 1 tehniško srednjo šolo in 1 kmetijsko srednjo šolo), 5 poklicnih šol za obrtne vajence in poklicno šolo za trgovske vajence. Vsega je torej 144 šol, letos pa se je vanje vpisalo 26.660 učencev in dijakov. Razen tega študira še nekaj več kot 100 naših študentov na visokih šolah izven okraja. Vsem učencem, dijakom in študentom želimo v novem šolskem letu kar največ uspehov!

Pred revijo zabavne glasbe

16. septembra bo v Novem mestu okrajna revija zabavne glasbe, ki jo prireja Mladinski klub in okrajni svet »Svoboda« iz Novega mesta. Ker v Novem mestu še dalj časa ni bilo podobne prireditve, vlada že sedaj veliko zanimanje. Pripravljalni odbor se je potrudil, da bi zbral resnično najkvalitetnejše ansamble našega okraja. Za osnovo pri izbiri je služila revija zabavne glasbe v Črnomlju, saj so povabili iz te revije tri najkvalitetnejše ansamble. Ansam-

bla STEB iz Brestanice in Sest črni iz Črnomlja sta na tej reviji zasedla prvi dve mesti in gotovo zaslužita sodelovanje med najboljšimi. Tudi tretji ansambel — bratje Lopatič iz Boršta pri Cerkljah — se je že nekajkrat pokazal na kvalitetnih prireditvah in je sodeloval na televizijski oddaji »Spoznavaj svoj domači kraj« v Novem mestu. Iz Krškega je bil povabljen ansambel »Celuloze«, ki je že igral na koncertih po televiziji. Domače barve pa bosta zastopala kvartet Borisa Gregorčiča in Dizzy Combo. Vsi so že pristali na sodelovanje in tako je kvaliteta prireditve zagotovljena.

Revija bo imela dva dela. V prvem se bo vsak ansambel predstavil z eno skladbo,

da bodo lažje razporedili ansamble po kvaliteti. V drugem delu pa bo igral vsak ansambel dve skladbi za oceno. Ocenjevali bosta komisiji občinstva in strokovna komisija, ker bosta ta dan dve predstavi. Ob 17. uri pa predstava za mladino, ob 20. uri pa za novomeško občinstvo. Vsaka komisija občinstva bo podelila svojo nagrado.

Ker je potrebno za revijo precej finančnih sredstev, so nekatera podjetja že obljubila pomoč. Mladinski klub iz Novega mesta, ki vodi vso prireditve, pa se bo potrudil, da bo organizacija kar najboljša. Gotovo je, da bo revija zabavne glasbe doštosten začetek v novo kulturno sezono v Novem mestu.

— kj

V Rudniku na Senovem so presegli plan

Na seji upravnega odbora rudnika, dne 17. avgusta je bilo prebrano poročilo o proizvodnji. V juniju je rudnik obratoval 26 dni in je bilo nakopanih 18.700 ton premoga ali 719 ton na dan (planirano

18.070 ton ali 695 ton dnevno). V juliju so nakopali v 23 delavnikih 18.300 ton premoga ali 708 ton na dan. Skupna proizvodnja premoga v obeh mesecih je bila prekoračena za 945 ton, od tega v juniju za 3,5 odst., v juliju pa za 2 odst. V prvem polletju so nakopali 124.900 ton premoga (planirano 121.545 ton). Iz tega je razvidno da so nakopali 3.355 ton premoga več, kakor je bilo planirano. Polletni plan proizvodnje je bil torej prekoračen za 2,74 odst.

5.929 razstavljalcev v Zagrebu

Na jesenskem zagrebškem velesejmu, ki so ga slovesno odprli ob navzočnosti maršala Tita in številnih tujih predstavnikov, razstavlja 1165 domačih in 4764 tujih razstavljalcev na prostoru, ki meri le malo manj kot pol milijona kvadratnih metrov. Letos razstavlja podjetja več kot 100 tisoč eksponatov, ki so namenjeni mednarodni blagovni izmenjavi.

VREME

Od 15. — 24. septembra

Približno od 20. do 23. septembra bo lepo vreme. V ostalem pa nestalno vreme s pogostimi padavinami.

Srednja kmetijska šola na Grmu je ustanovljena

Kakor so poročali na sobotni seji okrajnega sveta za šolstvo, bo letos ustanovljena na Grmu srednja kmetijska šola s štirimi oddelki. V njej se bodo šolali dijaki za poljedelsko-živilnorske in sadjarsko-vinogradniške strokovnjake.

Ustanovitelj šole je Okrajna kmetijsko-gozdarska zbornica v Novem mestu, soustanovitelji pa so kmetijske zbornice ljubljanskega, kranjskega, koprškega in goriskega okraja. Teh pet zbornic bo šolo tudi vzdrževalo.

Zanimanje za srednjo kmetijsko šolo na Grmu je veliko, saj se je do 7. septembra prijavilo že 139 dijakov.

Dobri načrti - dobro projektiranje

Ze nekaj mesecev srečujemo v okolici Novega mesta skupine geometrov, ki hitijo z instrumenti in teren-skimi skicami na delovišče oz. troma »snemat detailne točke«, če povemo v geodetskim jeziku. Nova izmera, ki je predvidena na tem predelu, bo domala izpolnila mnoge pomanjkljivosti v merjenju, ki so ga geodetski strokovnjaki začeli že 1946 in nadaljevali 1950. Dejstvo je tudi, da je še marsikaj neurejenega, kar zadeva sam kataster in zemljiško knjigo. Tu je veliko nesoglasij med dejanskim stanjem in načrti itd. Ko si je novomeški katastrski urad zadal nalogo, pričeti novo izmero, je bilo nujno, da se razlike popravijo. Ugotavljanje teh razlik in napak na terenu, bo, ko bodo ta dela končana, dala precej točno sliko resničnega stanja in koristen napotek za vsa nadaljnja geodetska dela.

Novi katastrski pravilniki in pravilniki o geodetskih meritvah zahtevajo veliko večjo točnost pri geodetskih merjenjih kot kdajkoli. Nova izmera zemljišč in stavbnih prostorov pa mora biti po veljavnih predpisih povsem v skladu z urbanističnimi načrti. Treba je paziti, da se hkrati opravijo geodetske meritve, ki bodo koristile za kataster in na osnovi katerih je mogoče pričeti projektirati nove industrijske in druge objekte. Precejšnjo pomoč za razna projektiranja nudijo fotografski posnetki zemljišč. Katastrski načrti tega področja so bili do nedavnega tako nasičeni z različnimi črtami, da se projektant nikakor ni mogel znajti. Novi načrti v

merilu 1:1000 pa so preglednejši in prikladnejši.

Novomeški geometri so že lani začeli z novo izmero mestnih in obmestnih naselij, letos od maja pa so izmerili področje Cegelnice, Bučne vasi in drugo. Letos nameravajo pripraviti še merjenja v k. o. Stare žage, Podturn in Podstenice.

Dela, ki jih geometri upoštevajo pri novi izmeri, so končali že 60-odstotno (razen tega so v deževnih dneh opravili okrog 40 odstotkov pisarniških del, ki so v zvezi z novimi merjenji). Skupaj bodo izmerili okrog 1000 hektarov; vendar zatrjujejo, da bi meritve končali precej prej, ko jih ne bi oviralo vreme.

Nova izmera Novega mesta je samo del večjega načrta geodetskih merjenj, ki jih v prihodnje namerava opraviti novomeški katastrski urad. Pravijo, da bo treba na novo premeriti vsa večja naselja (Dolenjske Toplice, Šentjernej, Straža in druga), zlasti pa tista, kjer so predvidene večje gradnje. Sedanji načrti nudijo gradbenim strokovnjakom dostikrat prav malo možnosti, da bi res točno in zanesljivo projektirali določene objekte.

En odstotek osebnih dohodkov za izgradnjo bolnišnice

V Novem mestu so pred nedavnim pričeli graditi bolnišnico, v Brežicah pa so z gradnjo novega objekta pričeli že prej. Pri obeh gradnjah so sredstva resen problem, saj je republika pripravljena pomagati pod pogojem: pol na pol. Zbrati moramo torej polovico potrebnih sredstev sami. Na seji predsedstva OSS so bili mišljenja, da bi manjkajoča sredstva zbrali tako, da bi vse gospodarske organizacije v okraju prispevale po 1 odstotek od vsote izplačanih osebnih dohodkov tako dolgo, dokler ne bi nabrali

Pojasnilo

Letos 15. junija smo v članku »Neposredni odkupovalec spravil v zep tretjino krave« poročali med drugim, da si je odkupovalec Kravcar v Trebnjem prisvojil 10.410 din. kar si je razdelil z Jankom Predovičem, prevzemalcem živine za »Mesnino« iz Skofje Loke. Zdan nam Predović po svojem pravnem zastopniku sporoča, da so irtidite, ki jih navaja Kravcar v njegovo škodo, netočne in da si s Kravcarjem ni delil nobene denarja. Na njegovo željo to javno pojasnjujemo.

Uredništvo

Kaže, da se mednarodni položaj nekoliko bistri. Vsaj tako je mogoče sklepati po izjavah bloksovskih državnikov. Macmillan je že pred kratkim izjavil, da se nihče ne bo vojskovati zaradi Berlina. Kennedy upa, da je mogoče berlinsko krizo mirno izgladiti. Sovjetski premier Hruščov pa je po številnih izjavah — ki jih je bilo sicer slišati tudi na Zahodu — in po sporočilu, da bodo v ZSSR obnovili atomske poskuse, dejal v govoru v Stalingradu, da upa na pogajanja med Vzhodom in Zahodom.

Na sovjetsko stališče je najbrž vplival tudi obisk indijskega premiera Nehruja, ki je prišel za pet dni v Sovjetsko zvezo ne samo kot premier Indije, ampak kot odposlanec beograjske konference šefov petindvajsetih izvenblokovskih držav. V sporočilu, ki so ga objavili po njegovem obisku in razgovorih s Hruščevom, je med drugim rečeno, da je Nehru povedal sovjetskemu premieru, da Indija nasprotuje poskusom z atomskim ali termojadnim orojem, medtem ko je Hruščev obvestil indijskega premiera, da je ZSSR pripravljena pogajati se z zahodnimi državami o čimprejšnji sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo in o položaju zahodnega Berlina. Sovjetski premier je tudi povedal Nehruju, da je bila Sovjetska zveza »prisiljena obnoviti atomske poskuse v samoobrambi zaradi povečane oboroževalne tekmene zahodnih držav«.

Upati je, da je tudi beograjska konferenca izvenblokovskih držav v Beogradu prispevala svoj pomemben delež k določenju pomiritev. Velesile le niso

mogle mimo predlogov konference in ne mimo njenega pomena. Dokaz za to sta izjavi Kennedyja in Hruščeva pred konferenco in izredno zanimanje tudi javnosti bloksovskih držav za rezultate te konference. Predvsem je postalo očitno, da je beograjska konferenca zares ostala izvenblokovska, da ni podprla ne en ne drug blok, ampak nepristransko in pogumno zahtevala pot pogajanj in sporazumevanja v prihodnosti. Konferenca je dokazala, da se ni

Po konferenci

ma namena izogibatj perečim vprašanjem sedanjosti, kakor je dejal v govoru predsednik Naser, in da nevezane države nikakor ne mislijo pretrgati stikov z obema blokoma, stikov, ki bi jim omogočili posredovati v najhujših spoihi in pomagati eni in drugi strani, da bi lažje začeli pogajanja.

V svetovnem tisku se vsak dan pojavljajo ocene beograjske konference, ki je po Titovih besedah presegla pričakovanja »Ko smo sklicali konferenco,« je dejal predsednik republike v intervjuju direktorju milanske »Unita«, »nismo niti mislili, da bodo gledišča o vseh vprašanih enotna, domnevali pa smo, da bodo enotna o najosnovnejših vprašanih, ki so odločilnega pomena v boju za ohranitev svetovnega miru... In v tem pogledu so bila gledišča zares enotna...«

Kljub različnim interesom posameznih udeleženk beograjske konference človeštva.

je bila torej dosežena temeljna enotnost glede najvažnejših vprašanj sodobnega sveta. To je najvažnejša ocena beograjske konference. Toda njen pomen s tem še daleč ni izčrpan. Samo razvoj bo lahko temeljito osvetlil ves pomen te edinstvene konference v zgodovini človeštva. Prav gotovo bo čutil njen vpliv v OZN. Predsednik Tito je dejal, da v tem primeru ne gre samo za petindvajset držav. »Prepričan sem, da jih bo v prihodnosti še petindvajset

in še več. In te države bodo v OZN upoštevale sklepe, ki so bili sprejeti na beograjski konferenci. Nismo ustanovili tretjega bloka, ustvarili pa smo kolektivno silo, ki bo delovala preko OZN.«

Tudi še ni mogoče oceniti vpliva, ki ga bo imela konferenca na mlade neodvisne države v Afriki in Aziji ter na politične razmere v Latinski Ameriki. Nobena skrivnost ni, da so številne latinskoameriške države s simpatijami spremljale delo beograjske konference, saj je bila ena izmed njenih temeljnih postavk boj proti kolonializmu in neokolonializmu.

Toda že zdaj je očitno — in tega se med delom konference morda nismo dovolj zavedali — da bo beograjska konferenca imela silno velik pomen za mir v svetu. In že to, če nič drugega, ji zagotavlja vidno mesto v zgodovini

Investitorjev ni bilo blizu

Ob zaključku letošnjih mladinskih delovnih akcij v novomeškem okraju je okrajni štab MDB 8 avgusta sklical posvetovanje, katerega naloga bi se udeležili vsi komandanti lokalnih brigad in predstavniki investitorjev. Namen sestanka je bil, da bi se skupaj pogovorili o slabostih in dobrih straneh lokalnih akcij, predvsem pa, da bi izučili pomanjkljivosti, ki so se bržčas pojavljale v odnosih brigade do investitorja in obratno. Čeprav bi se ob pregledu teh vprašanj lahko našel koristnega naučil, kar predvsem velja za investitorje, do sestanka žal ni prišlo. Kaže

da ObLO iz Novega mesta, ki je investiral dela v Žuzemberku in Otočcu, ObLO iz Metlike, ki je financiral lokalno brigado v Metliki, KGP iz Novega mesta, ki je vzdrževalo taborniško brigado, in Zavod za urejanje gozdov, za katerega je delala brigada v Veliki Loki, prav malo skrbli kako so mladinci izpolnili svoje naloge, kako so porabili sredstva in ali je rezultat splošne brigadirke dejavnosti povsem zadovoljiv. Ne glede na rezultate ki so jih brigade dosegle na enomesečni akciji, se lahko vprašamo, kako bo drugo leto, ko bodo brigade spet delale za tega ali onega investitorja. Ali bo treba spet prebroditi ovire, ki so se pokazale letos? Zakaj ne bi raje proučili teh problemov na sestanku, za katerega so mladinci pokazali izredno zanimanje. Treba se je učiti na napakah; brez pravega odnosa do takih vprašanj bomo težko računali na boljše uspehe!

I. Z.

Vsekakor: za boljšo rešitev

V kmetijskih zadrugah in posestvih je opaziti letos precejšen napredek glede decentralizacije delavskega samoupravljanja in povečevanja vloge kolektivov in neposrednih proizvajalcev. — Kmetijski delavec pa še vedno živi v precej slabših pogojih kot industrijski, saj je bil v preteklosti vseskozi zapostavljen. Okrajni sindikalni svet je o tem razpravljal in uvidel, da je potrebno te razlike čimhitreje odpravljati, kmetijskega delavca pa ocenjevati z enakimi merili

kot industrijskega. Zgrešeno je trditi, da ni sposoben upravljati. Ekonomskim enotam v kmetijstvu moramo dati čim širšo materialno osnovo. Ekonomske enote po panogah, kot so jih ustanavljali v kmetijstvu doslej (ekonomska enota strojne službe, živinoreje in podobno), se niso obnesle, zato jih je treba ustanavljati po teritorialnem principu. Kmetijsko-gozdarska zbornica se je o tem s predstavniki KZ in posestev že pogovorila in stališča OSS osvojila.

Ravno daje vedno več peska

V Kremenovem obratu Ravno so z boljšo organizacijo dela in z nagrajevanjem po učinku občutno povečali proizvodnjo. Odkar so uvedli ekonomske enote in decentralizirali delavsko samoupravljanje, se delavci živo zanimajo za proizvodnjo.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

V soboto je tovariš Tito odprl jesenski zagrebški velesejem. Svecani otvoritvi so prisostvovali tudi državniiki, udeleženci beograjske konference nebloksovskih držav, nepalski kralj Mahendra, šef države kraljevine Kambože princ Norodom Sihanuk, celjanski premier ga. Sirimavo Bandaranaike in še nekateri drugi tuji gostje. V imenu ZIS je govoril Ljubčo Arsov, sekretar za delo in delovne odnose, ki je poudaril velik pomen letošnjega jesenskega velesejma. Le-ta postaja zrcalo naših uspehov in prepričljivo dokazuje gospodarski napredek Jugoslavije. Iz leta v leto se povečuje tudi zanimanje drugih držav za to renomirano mednarodno gospodarsko ustanovo, kar je seveda razumljivo, saj ima Jugoslavija določene zveze in sporazume z 62 državami. Velesejem bo odprt od 10. do 24. septembra. Na njem razstavlja 1165 domačih in 4746 tujih razstavljalcev na skupnem prostoru 475.000 kvad. metrov 100.000 predmetov namenjenih medsebojni mednarodni blagovni izmenjavi.

Nedolgo tega je bilo v Ljubljani širše posvetovanje, ki ga je organiziral prosvetni center Kmetijskega inštituta Slovenije skupno z odborom za poljedelstvo pri Zbornici za kmetijstvo in gozdarstvo LRS o pridelovanju pšenice v okrajih Ljubljana, Kranj, Nova Gorica, Koper in Novo mesto. Na posvetovanju so ugotovili, da ima Slovenija vse pogoje, da izloči iz proizvodnje manj rodovitne vrste pšenice, če bodo proizvajalci znali izkoristiti večletne izkušnje v pridelovanju rodovitnih sort. Kooperanti so letos pridelali 35 metriskih stotov na hektar, družbena posestva pa

od 30 do 60 t/mc, kar pa imamo zdaj še več kmetijskih strokovnjakov ter so zadruga in družbena posestva še bolj tehnično opremljena, imamo vse pogoje, da bi ob prihodnji žetvi pridelali kooperanti 40 in družbena posestva od 40 do 60 metriskih stotov pšenice na hektar. Na več kot 70 odstotkov vseh površin v Sloveniji, na katerih pridelujejo pšenico, voljnih količin gnojil, boljše priprave zemlje naj bi posejali z rodovitnimi sortami. Uspeh je odvisen predvsem od pravočasne setve

ZAGREBŠKI VELESEJEM ZRCALO NAŠIH USPEHOV

in dobrega semena. Vsi ti pogoji so tu, samo treba jih je izkoristiti. Vodilna sorta pšenice je še vedno san pastore, za katero je zagotovljenega dovolj semena. Čedalje večje povpraševanje je tudi po sortah Leonardo in etoil de Choisy.

V preteklem tednu je bil občni zbor sindikata prometa in zvez Slovenije. V razpravi je sodeloval tudi predsednik Republiškega sveta sindikatov Slovenije tovariš Stane Kavčič, ki je med drugim poudaril, da je treba odpraviti administrativno delitev dohodka v prometu. Osrednji problem na železnici in v PTT je zdaj, ko se te službe reorganizirane in decentralizirane, ugotavljanje in delitev dohodka. Tudi glede tega se morajo uveljaviti demokratična načela, ki so bila uzakonjena ob reorganizaciji in decentralizaciji.

V redakciji Dela je bil te dni razgovor o težavah in pomanjkljivostih naše carinske službe. V uvodu razgovora, objavljenega v nedeljski številki, je med drugim rečeno, da tiče glavni vzrok za veliko število pritožb in negotovanja okrog carine v neskladju carinske službe s splošnim razvojem pri nas, ko se samoupravljanje in komunalni sistem zelo naglo razvijata. Dokler bo carinska služba orientirana bolj na zbiranje fiskalnih sredstev kot pa na pospeševanje razvoja našega gospodarstva, dokler bo togo centralizirana, tako dolgo se upravičene pritožbe državljanov in delovnih kolektivov ne bodo mogle zmanjšati.

VII. kongres Ljudske mladine Slovenije bo v dneh 26. in 27. januarja 1962 v Kranju. Udeležilo se ga bo 650 delegatov. Pri OK LMS obstaja posebna komisija z Zdravkom Krvino, ki bo pripravila vse potrebno za nemoteno delo kongresa v Kranju in za čimprejnejše bivanje delegatov na Gorenjskem.

V Ohridu se je pred dnevi začel 12. mednarodni kongres bizantologov, ki ga je v imenu predsednika Tita pozdravil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković. Ob tej priložnosti so odprli razstavo jugoslovanskih ikon. — V tem tednu so se začeli tudi VIII. kongres Zveze folkloristov, kongres slavistov in kongres književnikov Jugoslavije.

V Ljubljani so 8. septembra odprli Modno revijo 1961-62, ki pa žal, po pripovedovanju obiskovalcev, v premajhni meri prikazuje modele iz blaga, dostopnega širšemu krogu potrošnikov.

Iz Beograda je odpotovala v Bruselj delegacija jugoslovanske skupine Medparlamentarne unije, ki bo od 14. do 22. t. m. sodelovala na 50. konferenci te unije. Na konferenci bodo govorili o dpravi kolonializma, o problemih OZN, o regionalnih gospodarskih skupnostih, o pomoči nerazvitim državam itd.

Kongoški parlament je sprejel resolucijo, ki določa ostre ukrepe v Katangi. Resolucija določa aretacijo secesionista Combeja, razpustitev katanške skupščine in zasedbo Katange po četah osrednje vlade. Vsi ti in drugi ukrepi naj bi pospešili priključitev Katange k drugim kongoškim pokrajinam in vzpostaviti nadzorstvo osrednje vlade tudi nad tem ozemljem.

V zadnjih dneh je bilo v Rimu in drugih italijanskih mestih več atentatov na prevoznih sredstvih in na železniških postajah. Atentate pripisujejo južnotirolskim iredentistom in skrajnelem.

Na letališču v Shannonu na Irskem se je pripetila huda letalska nesreča, ki je terjala življenje vseh 77 potnikov in 5 članov posadke. Letalo DC-6 je kmalu po vzletu strmoglavilo v reko. Med ruševinami so našli živo samo neko žensko in še ta je umrla nekaj ur pozneje v ambulanti na letališču.

Ameriška komisija za atomsko energijo je sporočila, da so v ZSSR opravili peto atomsko eksplozijo v območju Arktike. Jakost te eksplozije je znašala več megatonov trinitrotoluola.

Po vsej egiptovski pokrajini Združene arabske republike so razglasili pripravno stanje zaradi nevarnosti, da bo Nil prestopil bregove. Raven vode na Nilu je zdaj najvišja v zadnjih dvajsetih letih. Poleg tega poročajo o novem deževju v Etiopiji in Sudanu. Dvajset tisoč delavcev je pripravljenih, da bi utrjevali ogrožene nasipe.

Pred nekaj dnevi se je izjavil atentat na francoskega predsednika de Gaullea, ko se je ta peljal iz Pariza v svojo poletno rezidenco. Eksploziv je odprl, policijski uslužbenec Henri Manoury, je zbežal.

Proizvodni obrat KZ v Brestanici

Kmetijska zadruga Brestanica je letos lepo razvila svoj proizvodni obrat. Odkupili so 10 ha zemljišč in povečali število živine od prejšnjih 9 na 30 glav. Zadruga je letos dokupila nekaj novih kmetijskih strojev in uredila za svoje kmetijske stroje lope. Preuredili so tople grede, v katerih pridelujejo zelenjavo, in za vse našete izboljšave porabili 7 milijonov dinarjev.

Prej vsak petnajsti, zdaj vsak peti...

Trgovine, trgovine, povsod trgovine! Tak je prvi vtis, ki ga dobiš, ko obiščeš Sevnico. Trgovski sloves se je drži že od nekdaj. Res pa je, da so ljudje včasih kupovali manj. Vzrok je bil zelo preprost: denarja ni bilo.

Na področju sevniške občine so pred vojno skopo rezali kruh trlje večji obrati: Rudnik Krmelj, Kopitarna v Sevnici in Jugotarni. Bilo je še nekaj uradov, železnica, obrt in nič več. Vsak šestnajsti prebivalec je lahko našel zaposlitev, vsi ostali so se morali ubijati z zemljo po kmetijah.

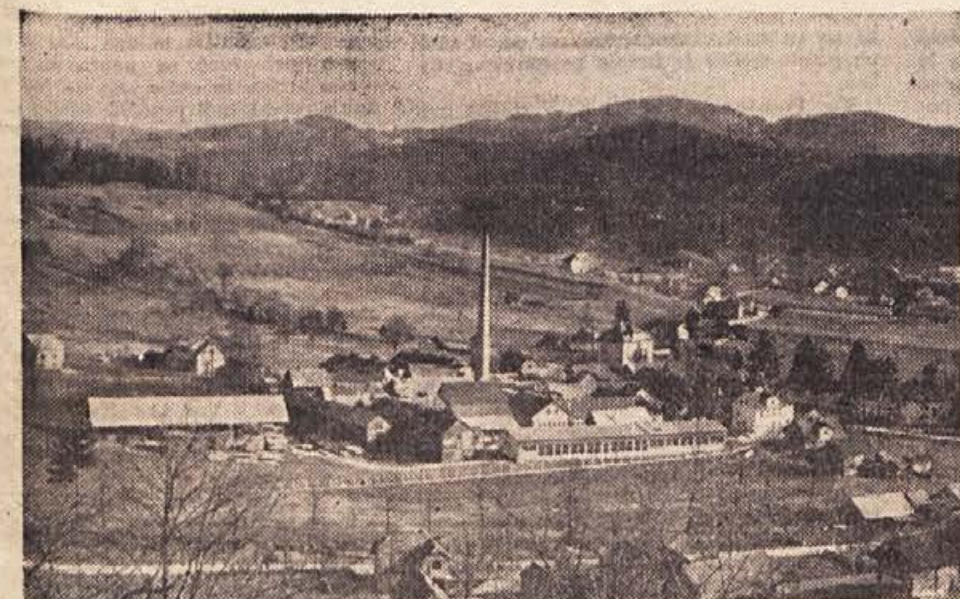
Jugotarni, kopitarna in rudnik so bili po osvoboditvi nesposobni za proizvodnjo, ker jih je vojna močno prizadela. Nemalo naporov je bilo treba vložiti, preden je proizvodnja 1946 spet stekla. Izseljeni prebivalci — nacistični okupator jih je že 1941 preganjal z njihovih domov — so se vračali na zapuščene domove in kmetije. V izseljeniškem področju so hoteli obnovljati kmetijstvo.

Sevnška občina se je razvijala. Počasi, vztrajno, porak za korakom, brez večjih investicij. Jugotarni, rudnik in kopitarna so povečevali proizvodnjo. Iz skromnih začrtkov je zrastle mizariska druga, ki po svoji kvaliteti izdelkih slovi daleč po svetu. Pred petimi leti je bila ustanovljena konfekcija Lisca. Iz majhne obrtne delavnice se je razvila v kolektiv, ki nudi kruh in zaposlitev 150 ženskam in dekletom. Lisca je lep, sodobno urejen obrat, ponos sevnške komune.

V kmetijstvu so motiko, srp in koso počasi zamenjali stroji. Traktorji orjejo njive, stroji kosijo, rahljajo zemljo, trosijo umetna gnojila, sejejo, žanjejo, mlatijo in pospravljajo kmetijske pridelke. 1.700 ton umetnih gnojil bodo porabili letos, pred tremi leti so jih 360 ton. Kmetovalci uporabljajo sortna semena. Sadjarstvo in ži-

Kolodvorsko restavracijo prenavljajo

Gostinsko podjetje Sevnica preureja gostišče Kolodvorska restavracija. En prostor bodo preuredili v kavarno, prepletkali bodo vse gostinske prostore, uredili sodobne sanitarije v veži gostišča (doslej so bile v kleti), plesalnice pa bo na voljo novo, vrtno plešišče. Upajo, da bo vse gotovo do konca oktobra. Po predračunu bi vsa popravila veljala tri in pol milijona dinarjev, kar pa delajo v svoji režiji, bodo prihranili en milijon. Stroške bo podjetje kriilo z lastnimi sredstvi.

OB 75-LETNICI NAŠE TOVARNE POZDRAVLJAMO VSE DELAVSTVO V OBČINI — OSTALEMU PREBIVALSTVU IN DELOVNIM KOLEKTIVOM V PODJETJIH IN USTANOVAH PA ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK!

KOPITARNA SEVNICA

vinoreja se hitro razvijata. Stari očanci le težko verjamejo, da je mogoče pridelati toliko stotov krompirja, pšenice ali sena na hektar, da lahko pridobi živinče v nekaj mesecih toliko na težo. Tudi na vasi gre življenje naprej. Kašče so na jesen polnejše kot včasih, otroci bolje oblečeni, »židani« predpasnik pa ni več za kmečko mater samo skromna, neostvarljiva želja.

Ljudje zahajajo v trgovine in kupujejo. Nekdaj stare, temne prodajalne so zdaj svetle, sodobno urejene. Blaga je na izbiro. Preden potegne tisočaka iz denarnice,

Avtobus za šolske otroke

Osemletka v Sevnici je dobila letos mnogo učencev, ki so prej obiskovali pouk v podeželskih šolah. Šoli v Ledinah in na Podvrhu sta ukinjeni, v sevniško osemletko pa hodijo učenci iz Zabukovja od 7. razreda dalje, iz Podgorja od 4. razreda dalje, iz Loke od 5. razreda dalje in iz Boštanj 8. razred. Učenci iz Loke se vozijo v Sevnico z vlakom, skupaj jih je 30. Teže pa je bilo z otroki iz ostalih krajev. Zadevo so rešili tako, da je svet za šolstvo s pomočjo občine oskrbel avtobus za prevoz otrok. Pouk se prične dopoldne ob pol devetih, avtobus pa opravi dve vožnji: najprej pripelje 30 do 40 otrok iz Podgorja in Zabukovja, nato pa se vrne še po 30 solarjev, ki čakajo v Lončarjevem dolu. Otrokom je prihranjena naporna hoja, prizadevni šolski odbor pa že razmišlja o tem, kako bi jim oskrbel kosilo.

Sestanki SZDL v sevniški komuni

Socialistična zveza pripravlja po vsej občini sestanke. Na njih se bodo pogovorili o odloku o obveznih agrotehničnih ukrepih na vseh kmetijskih površinah, ki ga je pred nedavnim sprejel občinski ljudski odbor. Gradivo bodo tolmачili kmetijski strokovnjaki. Razer tega pa bo na vsakem sestanku po en političen delavec govoril o političnem razvoju v svetu s posebnim oziranjem na beograjsko konferenco.

Javna pralnica lepo obratuje

Javna pralnica stanovanjske skupnosti v Sevnici ima vedno dovolj dela. Čeprav je bilo v začetku morda videti, da je Sevnica premajhna za njo, je razvoj dokazal prav nasprotno. Precejšnjih težav je pralnica razen zasebnikov rešila tudi gostinske, trgovske in industrijske obrate, ker jim pere delovne obleke. Ljudje pa želijo, da bi perilo dobili tudi zlikano. Zato namerava stanovanjska skupnost kupiti likalni stroj. Zelo potreben pa bi bil tudi troj za kemično čiščenje.

120 tisoč dinarjev za beljenje šole

Občinski svet za šolstvo v Sevnici je sevniški osemletki oskrbel mimo šolskega sklada 120.000 din za beljenje šolskih prostorov in za manjša popravila.

ni treba razmišljati! toliko kot včasih, saj veš, da boš še lahko zaslužil.

Mnogo več otrok hodi danes v šole. Šolske stavbe so največ še stare, toda pouk se je močno izboljšal. Učitelj je več in boljši so. Zdravnika so včasih klicali le redki imenitneži, lani pa so zdrav-

Šolski odbor je priskrbel

Sevnška osemletka »posluje« v štirih šolskih stavbah. Težav jim torej ne manjka, sicer pa najbrž ni nobena šola brez njih... Mnoge težave pa je prizadevni šolski odbor odpravil. Pri pouku so zelo pogrešali učilnice za gospodinjstski pouk. Člani šolskega odbora, zlasti tovaršnice, so se resno lotili zadeve in čez mesec dni bo že stekel pouk v novi gospodinjstski učilnici v preurejenem kletnem prostoru. Zanj so prispevala vsa podjetja iz Sevnice. Tako je šola prišla do učilnice, ki je vredna vsaj milijon in pol dinarjev!

Nov zdravstveni dom so zgradili v Krmelju za potrebe rudnika in vse doline. Večji del sredstev je tudi tu prispeval rudnik.

Tri četr stoletja Kopitarne

Leto 1886. Sevnica je bila takrat še pokrita z gostimi bukovinami gozdovi. In prav tja, v minulo stoletje, segajo zgradki današnje Kopitarne. Za začetek so imeli le primitiven kopirni stroj, tračno žago ter nekaj brusilnih in vrtnalnih vreten. Prvi se je v proizvodnji uveljavil kopirni stroj. Na njem so takrat v 8 urah izdelali 20-25 parov razmeroma dobro in pravilno oblikovanih kopit. Najmarljivejši delavec pa je v istem času izdelal ročno le dva para kopit. Tako so začeli.

IN DANES...

Ob nadaljnji izgradnji tovarne in vse večji strojni opremljenosti je proizvodnja hitro narasla. Tako so že pred vojno izdelali 100 tisoč parov kopit na leto. Se hitreje pa proizvodnja raste zadnja leta. Zdaj izdelajo že nad 300 tisoč parov kopit na leto. Leto 1953 so začeli delati tudi pete. Tisto leto so jih naredili okoli 180 tisoč parov. Tri leta kasneje so zgradili še novo delovno dvorano za proizvodnjo pet in proizvedli že nad 700 tisoč parov, lani pa že okoli milijon in pol.

stvene ustanove v sevniški komuni opravile 66 tisoč 200 pregledov in storitev. Vsak občan je bil lani povprečno 4-krat pri zdravniku. Rešili ni avto je prevozil samo lani 71 tisoč 500 km. Ljudje se zatekajo po zdravstvene navsote v številne posvetovalnice in dispanzerje. Pred vojno je bilo elektrificiranih le 15. odst. stavb, zdaj pa je prav narobe: le 15 odst. je še takih, ki so brez elektrike.

4 tisoč ljudi iz sevniške komune je v rednem delovnem razmerju. Več kot vsaki peti občan služi kruh. Pred vojno so ljudje dolge mesece in celo leta čakali, upali: bo služba ali je ne bo?... Za 4 milijarde 914 milijonov dinarjev vrednosti so ustvarili v sevniški komuni lani. Proizvodnja je vsaj šestkrat večja kot pred vojno.

Občnom sevniške občine

Ze devetih praznuje letos občina Sevnica svoj praznik — 14. september. V tem času se spominjamo slavnih dni naše ljudske revolucije. Spominjamo se trpljenja in junaških podvigov partizanskih enot, ki so tudi na našem področju vlivale strah in trepet okupatorju in njegovim pomagačem. Enotnost, neustrašenost in hrabrost naših borcev in vseh zavednih ljudi je rodila uspeh in osvobodilo smo se.

Kakor v vojni smo tudi v povojnem obdobju nadaljevali s široko akcijo: z obnovo, z graditvijo industrije in modernizacijo kmetijstva. Lahko trdim, da smo tudi tu dosegli lepe uspehe z željo, da se še nadalje iz leta v leto večajo in nam zagotovo lepše in boljše življenje.

Vsa praznovanja potekajo letos v počastitev dvajsete obletnice vstaje. Tudi za našo občino bo osrednja proslava na Bučki 5. novembra v spomin na partizanski napad na ta kraj 1. novembra 1941.

Vsem občanom, delovnim kolektivom in društvom želim ob praznovanju občinskega praznika mnogo uspehov in napredka!

KAREL KOLMAN, predsednik občinskega ljudskega odbora

Vozačem bodo dali kosilo

V mlečni kuhinji sevniške osemletke prejema vsak dan malico približno 600 učencev. Ker pa je pouk kar v štirih šolskih stavbah, je bilo z malico zaradi prevoza precej težav, vendar so jih z nemajhnim trudom premagali. Okrajni odbor RK je dal mlečni kuhinji potrebno posodo in mnogo pripomočkov k bolj higieničnemu poslovanju. Kolektiv Kopitarne je prispeval 30 tisoč dinarjev, trgovsko podjetje Sloga pa zaračuna pri živilih vsak mesec 2000 din manj. Tako sta oba kolektiva omogočila malico revnejšim učencem. Ker je v šoli letos več kot 100 otrok, ki se vozijo z vlakom in avtobusom, šolski odbor razmišlja, kako bi jim oskrbel toplo kosilo. Največji problem bo posoda, vendar so prepričani, da bodo sevnška podjetja tudi tokrat prikočila na pomoč.

NAGRAJEVANJE...

Od 1. januarja 1959 dalje nagradujejo po enoti proizvođa. To pa ni najbolje, ker v sistemu nista zajeti postavki: prihranek na materialu in zmanjšanje stroškov. Zaradi tega so v podjetju sklenili preiti na nagrajevanje po ekonomskih enotah. V ta namen bodo v kratkem izvolili posebno komisijo. Najprej bodo začeli obračunavati po ekonomskih enotah v obratu kovinske rameravajo preiti na ekonom-

galanterije, do konca leta pa ske enote v vseh obratih.

SAMOUPRAVLJANJE...

V podjetju imajo razen osrednjega delavskega sveta še en obratni delavski svet na obratu žage, ki se je pred nekaj leti priključila Kopitarni. Tu so letos izvolili 15-članski obratni delavski svet. V prihodnje, ko bodo pričeli nagradovati po ekonomskih enotah, pa bodo v ostalih obratih izvolili svete ekonomskih enot in tako decentralizirali samoupravljanje.

»JUTRANKA«: 40 milijonov

Trgovina je trgovina, obrt pa obrt — tega smo bili vajeni doslej. Zato je človek v Sevnici prav začuden ko prebere nad delavnico napis: obrtna delavnica Tapetništvo, trg. podjetje Sloga. Ko naletiš nato še na podobno krojaštvo in šiviljstvo, si prav začuden. Pri trgovskem podjetju Sloga so nam povedali:

Industrija ne da na trg drobnih proizvodov pohištvene stroke in tudi velikost včasih ni po željah kupca. Zato smo uredili svojo tapetniško delavnico. Običajna konfekcija se je močno razvila, kupci pa imajo poseben želje ali pa jim obleka ne pristoji najbolje. Manjše napake popravi šivilja kar v trgovini, če pa želi kupec obleko po meri, si izbere blago in mu jo naredi. Imamo tudi šiviljski konfekcijski obrat »Jutranka«. Ustanovili smo ga, ker je na trgu pomarjkanje nekaterih proizvodov ženske in otroške konfekcije. Naš obrat zalaga vse naše prodajalne, hkrati pa prodajamo tudi trgovski mreži na druga področja. Letos bo Jutranka dosegla vrednost proizvodnje 40 milijonov dinarjev, prihodnje leto pa že stol

Jutri bodo sevniški kopitarji slavili 75. obletnico tovarne. Naj povemo, da so ranjo povabili tudi vse upokojene, ki še žive. Za to priložnost bodo pripravili kulturni program in več izletov. Mi pa želimo vsem kopitarjem kar največ uspeha v nadaljnjem delu in jim toplo čestitamo ob jubileju.

Agrominimum za vse površine

Lani in predlani so občinski ljudski odbori sprejeli odloke o agrominimumu, ki do ožajo obvezno uporabo sodobne agrotehnike na površinah, zasejanih s pšenico, in na travnikih. Občinski ljudski odbor Sevnica je kot prvi v novomeškem okraju 15. avgusta letos prejel odlok o agrominimumu na vseh površinah. Odlok pomeni velik napredek v sevniški komuni. Več bomo o tem pisali v prihodnji številki.

PREBIVALSTVU OBČINE SEVNICA PRISRČNO ČESTITAMO ZA 14. SEPTEMBER IN ŽELIMO, DA BI SE ŠE NADALJE NESEBIČNO TRUDILI ZA GOSPODARSKI, KULTURNI IN POLITIČNI NAPREDEK KRAJA!

Občinski ljudski odbor SEVNICA

OBČINSKI KOMITE ZKS — OBČINSKI ODBOR SZDL — OBČINSKI ODBOR ZB — OBČINSKI KOMITE LMS — OBČINSKI ODBOR ZVVI — OBČINSKI ODBOR ZROP — OBČINSKI SINDIKALNI SVET — OBČINSKI ODBOR RK — OBČINSKA GASILSKA ZVEZA

117. Bila je Silverjeva zelena papiga, ki je vresala: »Zlati piastri! Zlati piastri! Zlati piastri! Papiga je strazila bolje kot ljudje in sporočala, da sem prišel. Nič več nisem utegnil zbežati. Presunljivo kričanje je prebudilo speče možje; planili so pokonci in Silver je zaklical s krepko kletvico: »Kdo je?« Obrnil sem se, da bi zbežal. Butnil sem v človeško postavbo. Odkočil sem in priletel naravnost v roke drugemu, ki me je zagrabil kot klesce. Nekdo je skočil iz kočice in se vrnil z gorečim polenom.

118. Najhujše slutnje so se uresničile. Morski roparji so zavzeli utrbo in si prilastili vse zaloge živeža. Ker nisem opazil nikjer ujetnikov, sem že obklopal svoje tovarše, ki so jih pobili tolovaji. Vsega skupaj sem videl v koči šest roparjev; od ostalih ni bil nobeden več živ. Pet jih je stalo na majavih nogah, a šesti je ležal z obvezano glavo na podu. Papiga je sedela Dolgemu Johnu na rami in si marljivo snajila perje. Dolgi John — Silver se je zarezal: »Lejte ga no! Pri moji bergli, Jim Hawkins nas je obiskal!«

119. Silver mi je povedal, da je včeraj prišel v njihov tabor doktor Livesey z zastavo premirja in da sta se pogodila. »Zdaj smo tu, Koča in vse zaloge, skratka, da povem po mornarsko: vsa ta čedna ladja je zdaj naša. Oni so odšli in ne vem, kje so zdaj. O tebi sva se le malo menila. Doktor je dejal, da so v utrdbi širje njegovi in eden je ranjen. »Jima Hawkins.« — je rekel »naj odnese vrang, saj smo ga že do grla siti in ne vem, kje je. In zdaj, fant, izbiraš!« Vedel sem, kaj me čaka, in zato sem tvegal vse.

mečinim roparjem sem povedal, da pogovor v sodu za jabolka, da sem jim dal »Hispanolo«, da sta stražarja na in da sem Handa počil kot steklenica. Otoka zakladov. Da, jaz sem vodil vse, nečeta do konca. »Ubiite me, če vas vsem jim dejal. »Toda vedite, če mi prisojimo pozabili, kar se je zgodilo. Če pridete še in vas obložijo morskega roparstva, vse, da vas rešim.«

Dokument časa in dejanj

Uredništvu Dolenjskega lista!

Precej dolgo se nisem oglašala. Ker je letos poslala 20-letnice revolucije, pošiljam reprodukcijo drobne in precej poškodovane slike. Ne vem, kdaj je pršla v moj album.

Na sliki je vrsta sokolskega naraščaja v Mirni peči, mislim, da 1939. leta. Kako so se ti fantje vzgajali pod vodstvom Partije, pove njihova nadaljnja življenjska pot.

Prvi z leve je Tine Potočar, najmlajši brat narodnega heroja Steneta Potočarja-Lazarja

Bil je učitelj in je padel 1943 kot partizan.

Drugi je Franc Gognjavec. Bil je v internaciji in v partizanih. Kot oficirja Titove garde sem ga videla na prvomajski paradi 1953. v Beogradu.

Tretji je Janez Goršek. V partizane je odšel 1942. Po osvoboditvi je bil major JLA. Čerti je Stradov iz Češnje. Ko je kot ranjen partizan okrevljal doma, so ga zavalili belogardi, obkolili hišo in ga ubili.

Peti je Pepi Pavlenč, partizan od 1942. Pot poročnik NOV je padel 1943.

Šesti je Ludvik Zajc. Zdaj

dela v kurilnici na novomeški železniški postaji. Ni še odrasel, ko so ga odpeljali v internacijo. Dva brata sta mu padla v partizanih. Njihovo hišo so požgali Italijani iz masčevanja, ker je bil nad Biško vasjo prevržen vlak cistern.

Po sledovih ljudske revolucije

Pred koncem kol. leta smo pionirji iz Birčnega vasi obiskali Gor. Laze in si ogledali spomenik padlih. Organizirali smo tudi majhno slovesnost z deklaracijami in petjem, na kar smo pred spomenik polo-

žili cvetje. Tako smo počastili spomin padlih borcev iz Bele krajine.

Sestra narodnega heroja Milke Sobarjeve nam je pripovedovala, kako je bilo pred dvajsetimi leti. Prebrali smo imena dvajsetih borcev, ki so takrat padli v boju. Zapolnili smo si ime narodnega junaka Jožeta Miheliča, ki je bil komisar Belokranjske čete in so ga Italijani ujeli na Pribišku, kjer je hotel piti iz vodnjaka. Strašno so ga mučili, nato pa v Ljubljani ubili. Truplo so sežgali, da ne bi ljudje mogli krasti njegovega groba. Med drugimi borci je bil ujet tudi italijanski delavec, ki se je dolgo branil pred podvignimi fašisti. Ušli so samo trije, ostale pa so ubili in jih mrtve vlačili na kup z verigami. Pozneje so jih ljudje pokopali nekaj na Uršnih se- lili, nekaj v Šemču.

Pripovedovala nam je tudi o svoji sestri partizanki Nataši, kako je ušla Italijanom z vlaka in jo je raztrgala mina v boju pri Litiji.

Potem smo se z njo slikali pred razvalino sosednje hiše, kjer je bila omenjena borba.

MIMI HROVAT, učen- ka 3. razreda

Umiranje kolonializma

Leta 1945, ob koncu II. svetovne vojne, je bila površina vseh kolonij Velike Britanije, Francije, Portugalske, Španije, Belgije in ZDA malone prav tako velika kot ob koncu I. svetovne vojne leta 1919. Ta skupna površina pod oblastjo tujcev je obsegala 89.872.792 kvadratnih kilometrov s skupnim številom prebivalcev 811 milijonov, v Aziji 630 milijonov, v Afriki 173 milijonov, v Severni Ameriki 3 milijone, v Južni Ameriki 3 milijone in pol, v Avstraliji 4 milijone. Od leta 1945 do letos pa je bilo izpod oblasti kolonializma osvobodjenih 743 milijonov ljudi. Tako je pod jarmom kolonializma še okrog 68 milijonov ljudi.

VRSTNI RED OSVOBODITVE DOSLEJ

Kolonializma so se doslej osvobodile in postale samostojne te države: 1946: Filipini (20 milijonov prebivalcev), 1947: Ceylon, Indija, Pa-

kistan (467 milijonov prebivalcev), 1948: Burma (19 milijonov prebivalcev), 1949: Indonezija, Izrael (82 milijonov prebivalcev), 1951: Libija (2 in pol milijona prebivalcev), 1954: Laos, Kambodža, Severni in Južni Vietnam (30 milijonov prebivalcev), 1956: Maroko, Tunizija, Sudan (25 milijonov prebivalcev),

Cenejša dvokolesa

Zdaj izdelamo v državi približno 191.000 dvokoles na leto, prav zadnje čase pa se je proizvodnja povečala na skoraj 20.000 koles na mesec. Vedno boljša je tudi kakovost doma izdelanih dvokoles. Ze spomniti ne tovarne dvokoles znižale cene, po ukinjenju 8% prometnem davku pa je omogočilo nadaljnja porenitev. Kolesa so zdaj cenejša za 5- do 6.000 dinarjev. Prvotno kolo tovarne ROG iz Ljubljane (vrste turing) stane zdaj 26.000 din.

1957: Malaja, Gana (10 milijonov prebivalcev), 1958: Singapur, Gvineja (4 milijone prebivalcev), 1960: Ciper, Somalija, Kongo-Brazzaville, Togo, Kamerun, Mali, Senegal, Slonokoščena obala, Gornja Volta, Dahomej, Čad, Centralna afriška republika, Kongo-Leopoldville, Gabon, Malgaška republika, Mauritanijska, Nigerija, Havajski otoki (82 in pol milijona prebivalcev), 1961: Sierra Leone (2 milijona prebivalcev).

V Postojni: že 220 tisoč obiskovalcev

Letos je obiskalo svetovno znano Postojnsko jamo že približno 220.000 obiskovalcev, od tega kar 110.000 tujih turistov iz kakih 60 dežel vsega sveta. Prvič po 129 letih, odkar je bila jama odprta, je bilo letos več tujih kot domačih obiskovalcev. Lepote naših krajev poznajo čedalje bolj po vseh kontinentih.

Pri izviru Rižane: živalski vrt

V Kopru so pred nedavnim sklenili, da bodo sedanjemu farmo bobrov (turisti) zmanjšali na približno sto živali, preostale pa bodo pošle prodajali. Poleg bobrov pa naj bi tu uredili še gojišča za srne, jelene, merjase in medvede, tako

Frane Butler iz Liverpoola v Angliji posrabi vauk dan za kosilo goro mesa, kakršno kaže gornja slika. Ustrezno svojem teku bi tudi močan, saj kot za šar opravi delo petih mož.

Zanimivo

da bi s časom nastal ob izviru Rižane živalski vrt. Kot specialiteto bi restavracija ob živalskem vrtu nudila postrežbo, tu blizu pa bi uredili še valinico postrežbo in fazanerijo.

Sloves naših ladjedelnic

Naše ladjedelnice so v prvih šestih mesecih letošnjega leta sklenile pogodbe s tujimi deželami, da jim bodo zgradile ladje v vrednosti 28 milijonov dolarjev. Za Sovjetsko zvezo bomo zgradili 16 tankerjev z nosilnostjo po 21.000 ton in 9 ladij po 14.000 ton. Za Indonezijo bomo zgradili dve ladiji za prevoz premoaga in rud ter več ladij za plovbo med otoci. Za Pakistan bomo zgradili 2 ladiji, za Indijo pa štiri.

Zanimivo

■ Paradižniki, sveži ali konzervirani, spadajo v našo vsakodnevno prehrano. Se pred 100 leti pa so v Evropi gojili paradižnike samo kot okrasno rastlino.

■ 3 milijarde bo vseh prebivalcev na Zemlji do konca tega leta. Tako napovedujejo statistiki Organizacije združenih narodov.

■ Dva želodca ima mravljica: enega zaseda druga za skupnost, iz tega drugega, namerjenega kolektivno v mravljišču, spravlja hrano v posebna skladišča, ki si jih mravljice uredijo.

■ Salo se včasih uporabljalo samo kot surovino za sveče in v industriji mila. Danes pa predstavlja izredno važno sestavino pogonskih mazil za motorje reaktivnih letal.

■ Najvišje drevice na svetu so evkalipti, ki rasto v Avstraliji in na otoku Tasmanija. Dosežejo višino nad 150 metrov. Najmanjše drevo pa je »well-vich«: le redko doseže 70 cm višine, toda premer debela je 6 do 7 metrov, tona je dva lista, dolga po dva metra in široka meter in pol. Raste v Afriki.

■ Muhe ne trpijo morda barve, zato v nekaterih deželah vstavlajo v okna mreže alpe, da ščitijo živino pred muhino nadlego.

MANEVRI

Med vojaškimi manevri pride neka ženska do mostu čez reko in hoče čez. »Oprostite, jo ustavi vojak, ne morete čez most, ker je razrušen.«

Zena je debelo pogledala, ker je bil most cel, vendar se je obrnila nazaj. Po nekaj korakih naleti na drugega vojaka. »Povejte mi, zakaj ne morem čez most?« ga vpraša.

»Na žalost vam ne morem povedati, ker sem že tri ure mrtve,« odgovori vojak.

OVISCU
Pravi natakarji ne tiste rekel, da ne napitnine, mi pa pet kovan-

KINU
pa počepnil vpraša žena
ne vidiš, da

POMOC
računali, če stanovanje?«
dinarjev?«
Kaj pa, pomagamo?«
devet tisoč.

»Mucka, če boš še kaj želela, kar počisti mamico, pa bo prišel očka.«

»Pridi sem, Joe!« mu je rekel s sladkim, skoraj nežnim glasom.

Vratar je stopil korak proti Mymu, drhteč kot šiba na vodi.

»Ti si sinoči pustil Angela v lokal, kajne?«

»Veste, prišel je. Rekel je, da bo počakal v baru. Bil je videti povsem spodoben. Nisem mislil, da bi to lahko bil Angel,« je žalostno rekel vratar.

»Kaj pa si mislil, Joe, povej?« je vprašal Myme.

»Misliš, sem, da je kdo naših... da ga je poslala Sony Rake. Odprl sem vrata, to je vse... Nisem kriv. Ne vem, kaj je bilo kasneje...«

»Dal ti je dobro napitnico, kajne, Joe?« se je zasmehal Peter Myme.

Vratar je prebledel še hujše: »Ne, niti flica mi ni dal. To je resnica, prisegam!«

»Stopi še bliže, Joe!« Myme se je še zmeraj smehljaj.

Pograbil je vratarja za roko in ga potegnil k sebi. Z levico mu je naglo in spretno pritisnil tlečo cigaro na obraz. Nesrečni vratar je zatulil in se prijel za lice.

Myme ga je spustil in si znova prižgal cigaro. Nato je rekel:

»Dober dečko si, Joe! Pojdi v bar in počakaj. Te bom kmalu poklical.«

Vratar je odšel ritensko in gledal kot zmešan. Gangsterji so povsili oči v tla. Ko so se vrata nazadnje zaprla, je Myme žalostno rekel:

»Hm, bojim se, da bomo Joa zgubili! Res, škoda fanta...«

Zarifis je živčno vrtel svoj kozarec. Gledal je Mymeja in vedel, da je potrebna je malenkost, pa bo tudi on sam nepreklicno obsojen.

»Poslušaj, Myme,« je rekel.

Vsi pogledi so se uprli vanj. Zarifis je moral zprti vese svoj pogum, da je nadaljeval:

»Zakaj bi Joa ubili? Naredil je zgolj napaka, ki jo lahko zagreši kdorkoli od nas...«

Iz pogledov prisotnih je takoj spoznal, kakšno neumnost je bleknil. Myme se je zasreplal tlečo cigaro.

»Napaka ali izdajstvo, posledice so iste,« je rekel nek glas za Zarifisovim hrbtom. »Ko bi Joa ne bil spustil Angela v bar, Angel ne bi bil ubil Ullmana...«

Mimo tega ne moremo kar tako. Zarifis se ni niti obrnil, Peter Myme je pa z zamisljenim priklamlj. V njegovi misli je imel sedaj Zarifis glavno vlogo. In Zarifis je domel, da je njegovo posredovanje imelo ravno nasproten učinek: nesreče ni odpravil, temveč

NEVIDNI GOSPODAR

Dolgo pot je naredila zgornja fotografija: na njej je skupina sokolskih naraščajnikov iz Mirne peči (verj, iz leta 1939), posejnih borcev in oficirjev NOV. Izpod gorčice grmade na Rupenovem dvorišču, kjer so Italijani v besu zažgali slovenske knjige in druge listine, je Zupančičeva punčka rešila droben spominek na domače znance, po 19 letih pa smo dobili sliko od naše zveste bralke iz Krusheva (Srbija) — Sliko smo oddali Dolenjskemu muzeju v Novem mestu, ki take in vse druge dokumente iz naše revolucije skrbno hrani

ilustracijo. Skočil je na noge in pogledal Zarifisa, toda Grk se niti ozri ni na svojega sootprana. Naslonil se je na pult in naročil konjak.

Tony mu je postregel brez besed. Nihče zunaj sobe, v kateri so zborovali gansterji, ni vedel, kaj se dogaja. Tony je morda uganil, vendar tega ni izdal iz oči ne iz glasu. Morda je tudi že sam obsojen, kdo ve? On je Angelu postregel s pljavo, on ga je poslal v hotel k Zarifisu...

»Se enkrat natoči!« je naročil Zarifis. Vendar mu niti konjak ni mogel pomagati. Saj je bil že mrtve. Vedel je, da prvotni razsodi: bande ni nobene več. Čez nekaj časa bodo prišli: ponj in ga ubili. Smrt je neizogibna. Tedaj pa se je spomnil zagorelega človeka z jeklenimi očmi — Angela, Človeka, ki se je bil gangsterjev in ki je storil nekaj, česar ni mogla cela armada policajev. Morda ga bo Angel rešil iz krempljev smrti? Ne morda, prav gotovo ga bo!

Zarifis je odinil kozarec in prvič to jutro ga je prijetno spreletelo... Vratar ničesar ne ve. Tony tudi ne. Vendar je nemogoče! Če pride Myme in opazi, da je izginil, bo poslal vso bando za njim. Kaj pa, če bo prekasno?... Zarifis je leno vstal in vrgel na pult bankovec. Z mirnim korakom, kakor bi šel na sprehod, je stopil k vratom. Pomahal je celo z roko in rekel:

»Nasvidenje!«

V resnici pa je korakal kot avtomat. Kakor v sanjah je videl, kako mu je Tony pokimal, obsojeni vratar pa ga obupano in proseče pogledal. Zarifis je odprl vrata in stopil na ulico.

Jutranja svetloba mu je pljusnila v oči, da je začutil skoraj fizično bolečino. Vendar je sedaj že odločno korakal, čuteč, da mu raste nov pogum. Če ga bo hotel kdo ustaviti, bo uporabil revolver.

Njegov avtomobil je stal ob pločniku. Sedel je za krmilo in vžgal motor. Kam naj gre iskat Angela, ni vedel. Bil je le prepričan, da je Angel eden bitje na svetu, ki ga lahko reši. Sicer pa — če že mora umreti, raje umre v boju, kakor da bi ga ustrelili kot psa. Pogledal je v zrcalce pred sabo: noben avto ga ni zasledoval.

Opazil pa je nekaj drugega. Nekaj roka se je oklepala naslonja na prvem sedalu. Človek, ki je doletel ležal na tleh, je začel vstajati. Zarifis je spet začutil praznoto v želodcu in srce mu je burno zatipalo. Avto je začelo zanašati. Človek se je mirno preobrnil čez sedež, se usedel zraven Zarifisa in prižgal cigareto.

Ko je Zarifis za seboj zaprl vrata, mu je nenadoma pošel ves pogum. Se Angel ne bi v njem spoznal predznega gangsterja, od katerega je pred dvajsetimi leti prejel udarec s pestjo.

Vratar je sedel v kotu in listal v neki

Kako smo popravljali orožje

Pomaknimo se v misli nazaj, v leto 1941. Kdor je doživel in preživel tiste briske in ponižujoče trenutke življenja, ta se jih bo gotovo vedno spominjal. Mnogo je bilo o vsem tem že napisanega, vendar menim, da nobeno pero ne more izraziti tega, kar je občutilo srce vsakega našega poštenega človeka.

Naša vojska je kapitulirala. Marsikdo niti takrat se ni vedel, da je »kraljevska« državna stavba tako gnila. Kako malo dela je imel strovažnik, da je opravil s to gnulob! Trindvajset let je bilo potrebno, da so utrdili naše meje in se pripravili na boj — da je naša vojska lahko kapitulirala že v prvih dneh spopada! Mnogo bolj kot naše meje so bili utrjeni položaji naših gospodov ministrov v tujini; ti so bolj skrbeli zase kot za ljudi in državo. ki so ji vladali. To se je videlo, ko je izbruhnila vojna: kot hiša iz kart se je vse podrla, nikjer ni bilo »velikih« državnikov, ker so jo z »Njegovim Velicanstvom« na čelu v prvem trenutku spopada popihali. Ljudstvo, pripravljeno boriti se za domovino, čeprav z vodstvom že dolga leta ni bilo zadovoljno, je zamaževalo poveli. Toda ljudje so v trenutkih gorja pozabili nato in so bili pripravljeni nuditi vse svoje moči, da bi se domovina ubranila pred navalom tuje vojske. To pa se ni uresničilo, sramotna izdaja je vse preprečila.

Sledili so prostasi, objave, obvestila Obvezno oddaje orožja! Brez cilja se umikajoča in razpadla jugoslovanska vojska je puščala orožje kjerkoli in ga metala stran. Povsod je bilo raztreseno orožje

in strelivo; še danes naletimo na zarjavelo pištolo ali strelivo v blatu ob reki. Vse je bilo treba oddati; od pipca do topa! Vsega se je bala fašistična vojska. Strah ne pozna meja! Bilo bi usodno, če bi okupatorji pri kom našli orožje.

Vendar ni bila vsaka puška zavrnjena ali izročena okupatorju! Komunistična partija je vse predvidevala in mnogo dragocene orožja so skrili na varnih krajih, češ gotovo bo še prav prišlo! Prve partizanske čete so se osvajale in kmalu je bilo orožja premalo. Jeli so po skritih krajih in ob poteh iskati orožje, ki ga je zavrgla jugoslovanska vojska in ki ga okupatorji niso našli.

Zalosten je bil pogled na vojake, ki so se slačili pred kmečki hišami in prosjali ali kupovali civilne pol razpadle obleke v upanju, da se prebijejo do doma. Kdo je bil kriv? Gnlo vodstvo! Tega se vsi zavedamo in z bridkosti in srca spominjamo tistih temnih dni. Tega ni več mogoče pozabiti — zgodilo se je. Kako bi se vse to izteklo, ne vem, če se ne bi pojavil tisti klic, ki je pozval ljudi v upor. Pobrali smo blatne puške iz rečnih strug in mahov. Sledili smo klicu Partije in Tita. Vedeli smo, da je to edino pravilno, kar moremo storiti. Masčevani morajo biti ne samo okupatorski zločinci, temveč tudi Mitrovića, Glavnjaka in vsi zločini režima, ki je tako sramotno in bedno propadel. Vojna se je končala, a prava vojna se je šele začela; povsod smo pobirali orožje in ga popravljali...

Že 1941. so partizani imeli prve delavnice za popravilo orožja, predvsem tistega.

ki so ga našli zakopanega ali pa v vodi ob poteh, koder je bežala premagana vojska.

Vas Podstenice leži visoko v roških hribih. Njeno ime je vsestransko povezano z razvojem, porazi in uspehi slovenskih partizanov. Sredi lepih in mogočnih gozdov so borna polja in 25 hiš, posejanih po kamnitom svetu. V vasi je bila žaga, katere lastnik je bil neki Pogačnik; pri njem je bil od izbruha vojne tudi njegov brat z Jesenic, ki se je tja umaknil pred Nemci. Partizani so prihajali sem popravljati orožje, ker je imela žaga tudi ključavničarsko delavnico. Vasi je bila daleč od Toplice, kjer je bila italijanska postojanka. Pot do vasi je bila polna podrhtev, ki so se onemogočala vsakršni promet. Če bi hoteli Italijani v Podstenice, bi morali prejeti očistiti cesto, kar pa bi trajalo precej časa in bi partizani lahko pravočasno ukrenili vse potrebno za obrambo. Kljub temu pa smo se odločili, da bomo delavnico prenesli na bolj skrit kraj. Uredili smo v barakah delavnice in stanovanja. Imeli smo tudi svojo električno centralo, za katero smo prinesli motor iz Soteske. Imeli smo dve stružnici in vrtilni stroj — vse na motorni pogon. Tu so delovali tudi čevljarstva in krojaška delavnica pa klavirica in mesarija, ki sta imeli nekaj stropov. Vse je bilo lepo, le na kadre smo premalo pazili. Med sodelavci je bilo nekaj bivših internirancev, ki so jih bili partizani osvobodili pri Verdud; nekateri so se potem v roški ofenzivi predali Italijanom in izdali naše delavnice, ki so jih fašisti popolnoma uničili.

Ker se je v partizanskih enotah obredno kvarilo, nam ni preostalo drugega, kot da smo v nahrbtnikih nosili tudi orožja, da smo lahko med potjo popravili najnujnejše in kar se je sploh dalo popraviti.

Konec decembra 1942 sem dobil odjem na Mačka-Matije naloge, naj organiziram novo delavnico za popravilo orožja. Razen strojnega oddelka smo imeli me me stvar tudi veselila. Stopil sem s Srečkom Prežljem, Gusteljem Počepcem, kom. Jožetom Vrščajem in Stanetom. Marca 1943 smo pričeli delati. Delavnica je bila v neki kmečki hiši v lilihi. Nekaj potrebnega orožja smo imeli v Novega mesta, nekaj iz samostojne Pieterjah in iz Soteske. Brigade pa so nesle pokvarjeno orožje v sosednjem Drago. Prišli smo ustanavljati novo delavnico. S tovaršem Toneom Kapšom, Onomljem in Francem Levstikom. Nemci so prišli do Starih žag, do prve kom iz Travniča sem pričel iskati orožje ter ren prosior v Rodinah. Na Mavrenski staknili stare šupo, kateri je streljal v škalo. Vse je bilo treba dobiti: les, ključavnice, orodje, celo za nam je trda predla — pulli smo jih koli iz lesa in ravnali. Les smo dovažali volmi, in to samo ob večerih, da nas ne bi kdo opazil.

Nekoga večera sva spet z Levstikom ljala les do bodoče delavnice. Ko sva srečala, je bila taka tema, da sva se spet jela vola za rep in tako prišla srečavo domov. Z vztrajnim delom smo ustvarili delavnico, kjer smo najprej popravljali orožje enakiimi težavami. Povsod je bilo nica se je ohranila in nam služila vse do konca vojne.

Delavnice so bile majhne in ni bilo goče popraviti vsega, kar se je pokvarilo. Naraščajoči partizanski vojski smo pripravljali več delavnic v Starih žag. S trudom, naporim delom in

mi pri že prej organiziranih delavnicah nam je uspelo osnovati delavnico, ki je bila v primeri s prejšnjimi kar modernejša. Imela je štiri oddelke in po kapitulaciji Italije zadržala za vse potrebe pri popravilu in predelavi orožja. Prva je v njej delajo okrog 30 delavcev. Na Mačka-Matije naloge, naj organiziram novo delavnico za popravilo orožja. Razen strojnega oddelka smo imeli me me stvar tudi veselila. Stopil sem s Srečkom Prežljem, Gusteljem Počepcem, kom. Jožetom Vrščajem in Stanetom. Marca 1943 smo pričeli delati. Delavnica je bila v neki kmečki hiši v lilihi. Nekaj potrebnega orožja smo imeli v Novega mesta, nekaj iz samostojne Pieterjah in iz Soteske. Brigade pa so nesle pokvarjeno orožje v sosednjem Drago. Prišli smo ustanavljati novo delavnico. S tovaršem Toneom Kapšom, Onomljem in Francem Levstikom. Nemci so prišli do Starih žag, do prve kom iz Travniča sem pričel iskati orožje ter ren prosior v Rodinah. Na Mavrenski staknili stare šupo, kateri je streljal v škalo. Vse je bilo treba dobiti: les, ključavnice, orodje, celo za nam je trda predla — pulli smo jih koli iz lesa in ravnali. Les smo dovažali volmi, in to samo ob večerih, da nas ne bi kdo opazil.

Nekoga večera sva spet z Levstikom ljala les do bodoče delavnice. Ko sva srečala, je bila taka tema, da sva se spet jela vola za rep in tako prišla srečavo domov. Z vztrajnim delom smo ustvarili delavnico, kjer smo najprej popravljali orožje enakiimi težavami. Povsod je bilo nica se je ohranila in nam služila vse do konca vojne.

Delavnice so bile majhne in ni bilo goče popraviti vsega, kar se je pokvarilo. Naraščajoči partizanski vojski smo pripravljali več delavnic v Starih žag. S trudom, naporim delom in

(Ponatis iz knjige VIHARNI CASI. Spomini na partizansko leto 1941-1942, izdal zavod BOREC, 1961.)

REVIJA SLOVENSKE MLADINSKE ATLETIKE

Prireditelj letošnjega atletskega prvenstva Slovenije za starejše mladince in mlajše mladince — Komisija za atletiko pri Okrajni zvezi za telesno kulturo v Novem mestu — se je zaradi nepričakovano velikega števila prijav iz 14 krajev Slovenije znašel pred težavno preizkušnjo. Do petka 8. septembra je namreč 14 društev in klubov prijavilo nič manj kot 203 tekmovalce! Take udeležbe ni nihče pričakoval. Samo celjski Kladivar, ki ima najmočnejše mladinske ekipe v državi, je za nedeljski nastop na novomeškem stadionu »Bratstva in enotnosti« prijavil 31 mladincev in 13 mladink. Močna zastopstva so poslali tudi trboveljski Rudar (26), mariborski Branik (19), ZAK Ljubljana (19), Olimpija — Svoboda (18), Triglav iz Kranja (14) itd. Kot običajno niso izostala tudi številna društva Partizan, ki pa so imela številno šibkejša zastopstva.

Odgovorno in težko nalogo prireditelja prvenstva sta Komisija za atletiko pri OZTK Novo mesto in tehnični ter sodniški aparat novomeškega Partizana opravila v splošno zadovoljstvo. Oba dela tekmovalstva — dopoldanski in popoldanski, sta potekala brez pritožb in sporov. Se več! Vsi gostje — vodje ekip, so ob odhodu izrekli priznanje za uspešno organizacijo prvenstva. Tudi delegat republiške atletske zveze — njen sekretar tov. Naprudnik, je v zaključnem govoru naglasil, da je prvenstvo v vseh pogledih uspelo in da gre organizatorjem, na čelu s tov. Glenarjem, vse priznanje.

Na svečano okrašenem stadionu »Bratstva in enotnosti« se je tekmovalje prišlo točno ob napovedani uri. Tekmovalce je najprej pozdravil predsednik OZTK tov. Ludvik Kebe, nato pa je po državni himni in dvigu zastave (dvignili so jo državni reprezentantje Hrzenjak, Cedetova in Lubejva) otvoril letošnje prvenstvo delegat AZS tov. Naprudnik.

Dopoldanski del tekmovalstva je v glavnem prinesel pričakovane rezultate. Favoriti so zmagali, le sem pa tja se je zgodilo kakšno presenečenje. Bilo je tudi nekaj republiških in držav-

nih rekordov, toda vse v pionirski konkurenci. Za presenečenje je poskrbel pionir Murovič iz Kočevja, ki je nepričakovano zmagal v metu kroglice in izboljšal lastni republiški rekord. Tudi pionir Pukmajster iz Celja je v metu na 1000 m izboljšal pionirski rekord LRS, lastni republiški rekord v metu na 300 m z ovirami pa je izenačil pionir Gorenc, član ZAK Ljubljane.

Po pričakovanju so imeli glavno besedo v moški in ženski konkurenci tekmovalci celjskega Kladivarja, ki ima v svojih vrstah kopico republiških in državnih mladinskih reprezent-

tantov. Od tekmovalcev ostalih klubov in društev so se odlikovali Branikovi: Gumze (zmagal na 100 m in 300 m), Markelj (zmagovalec v skoku v višino), Hrzenjak (prvak v skoku ob palici) in Golob (prvak v metu kladiva).

In kako so se odrezali predstavniki našega okraja? Ne poseben dober, vzrok pa je v tem, da so se za nastop pričeli pripravljati zelo pozno. Stirenajst-dnevne priprave za nastop so odločno prekratke, ker se v tako kratkem času ne da doseči solidne forme. Med boljše lahko štejemo Novomeščane Lukšiča, ki je v metu na 1000 m četrti (2:55,4), Ferliča (Nm), ki je bil v skoku v daljino peti (543 centimetrov), Bižala iz Crnomilja, ki se je uvrstil v polfinale na 100 m v konkurenci 29 tekmovalcev, Svetličiča (Nm), ki je bil peti v metu kopja (44,53 metra), od desetlet pa Hrastarjevo (Nm), ki je bila četrta v metu kroglice, ter Cernetovo in Rabičev, ki sta se odlikovali v skoku v višino oziroma metu na 60 m. Za vse pa velja, da bi se ob večji prizadevnosti na treningu prav gotovo uvrstili med prve.

Novice iz TVD »Partizana« Straža

Mladina TVD »Partizan« Straža je poleti organizirala mladinsko delovno brigado »Toneta Mišiča«, ki je v Veliki Loki pri Trebnju čistila in merila gozd.

V želji, da s prisluženim denarjem kupijo televizor, so krepko prišli za delo. Normo so včasih presegli tudi za 100 odstotkov. Pred nekaj dnevi je bil njihov trud kronan z uspehom. Vsa mladina se je zbrala v Domu TVD ob novem televizorju. Iz gri mladih brigadirjev

je zadonel glasen »horuk«, iz oči pa jim je sijal ponos. Vsak se je zavedal, da je pripomogel k nabavi televizorja za skupnost.

Zdaj se mladina ob večerih zbira v mali sobici doma TVD »Partizan«, gleda televizijske oddaje in komentira politične in športne dogodke.

Na seji odbora TVD so sklenili, da bodo sobo lepo opremlili, naročili še dnevno časopisje in tako uredili kotiček, kjer se bo mladina z veseljem zbirala. Ker jim manjka še nekaj denarja za ureditev klubskega prostora, bodo mladinci in mladinke 17. septembra organizirali zabavo z naslednjim sporedom: 1. ob 9. uri razvitej prapora; 2. parada ob Doma TVD do spomenika v Straži (sodeluje godba na pihalu); 3. ob 10. uri tekmovalstvo v odbojki (troboj: Mokronog, Dol. Toplice in Straža); 4. ob 11. uri tekmovalstvo v namiznem tenisu; Mirna peč, Novo mesto, Straža; 5. ob 16. uri zabava s plesom v Domu Svobode v Straži.

D. U.

Odbojkarice odlično!

OK Kamnik : TVD Partizan N. m. 1:3
9:15, 5:15, 15:13, 13:15

Nedeljsko odlično srečanje med letošnjim pomladanskim prvakom OK Kamnik in odbojkaricami Partizana je prineslo zaslužen uspeh boljšim in po-
žrtvovalnejšim igralkam iz Novega mesta. Igralke iz Kamnika so bile vedno trd oreh in ni nihče pričakoval, da bo perspektivna ekipa iz Novega mesta že v tako kratkem času dokazala, da sodi prav v vrh Slovenske odbojke. Že v prvem setu je bilo opaziti, da gostje, ki razpolagajo s solidnimi igralkami ne bodo poražene. Omenimo lahko, da je bila pobuda v začetku igre v njihovih

rokah, brez večjih naporov je bil kmalu rezultat 2:0. Ko so se domače odbojkarice sprijaznile s porazom, so gostje pri stanju 13:10 postale neborbene, doma-

činke pa so to izkoristile in dosegle pet zaporednih točk in s tem tudi set.

Naše odbojkarice so se nato zbrale, nizale so točko za točko in zmagale tudi v četrtem setu s 15:13.

Dejstva so nastopile v postavi: Knaflič, Dokl, Robar, Kožuh, Keber, Saje, Setina.

SD

VSE SVOJE ČLANE IN NAPREDNE KMETOV-
VALCE V OBČINI ZA OBČINSKI PRAZNIK
POZDRAVLJA IN JIM ČESTITA

KMETIJSKA ZADRUGA
TRŽIŠČE-ŠENTJANŽ
p. KRMEJ

Dr. NIKO ŽUPANIČ UMRL

Vsem občanom in Belokranjcem sporočamo, da je 11. septembra 1961 umrl

dr. NIKO ŽUPANIČ

univerzitetni prof. v pokoju

slovenski znanstvenik, častni član metliške občine, častni član Belokranjskega muzejskega društva, častni in dopisni član številnih znanstvenih ustanov in društev doma in v tujini.

Zasluznega belokranjskega rojaka bomo ohranili v trajnem spominu.

Občinski ljudski odbor Metlika
Belokranjsko muzejsko društvo v Metliki

Rudarji med seboj

Dne 2. septembra je bilo v Krmelju tekmovalje med keg-ljaškim klubom Rudar iz Kanižarice in Svobodo iz Krmelja. V moštvih je tekmovalo po 10 igralcev. Zmagali so domačini s 345:279. Med gosti je bil najbolj vrščaj z 39, med domačimi igralci pa so se odlikovali Senčar z 41 ter Hočevnar in Kolovrat z 39 podrtimi keglij. Gledalcev je bilo okrog 30.

Po tekmi je bila zakuska v bifeju. Gostje so sprejeli vabilo za ponovno srečanje, ki bo 10. septembra v Kanižarici.

A. K.

Za začetek remi 8:8 (4:5)

Copprav so nekateri črnogledi napovedali hiter konec črnomaljskega ženskega rokometna, se njihova napoved le ni uresničila. Neodločen izid v I. kolu ženske republiške rokometne lige, ko se je črnomaljski Partizan sestel s Koprčankami, si-
cer ni kako pomemben uspeh, poudariti pa je treba, da je koprška ekipa letos v zelo dobri formi. Izredno slabi pogoji (neprijetno igrišče in pomanjkanje sredstev) so za črnomaljski ženski rokomet velika ovira. Zensko moštvo Partizana pa zna premagati tudi to. Za to imajo največ zaslug starejše igralke: Rajglova, Zuničeva, Weissova, Bižaljeva in Furjanova. To so dokazale tudi na nedeljski tekmi.

Vinko Smrekar

V Ajdovščini ni šlo

Pred okoli 400 gledalci sta se v nedeljo na igrišču v Ajdovščini pomerili za točke slovenske rokometne lige ekipi Ajdovščine in Partizana iz Krškega.

Kračni so se sprva uspešno upirali nasprotniku. V prvem delu igre so mu bili enakovredni. Rezultat 10:8 za domačine je obetal v drugem polčasu živahnejšo tekmo, toda fizično močnejši in tehnično boljši igralci iz Ajdovščine so naredovali oster tempo, ki mu gostje niso bili kos. Napad se je vrstil na napadom. V najbolj kritičnem trenutku pa so gostje napravili usodno napako: namesto da bi igro zaprli in se branili, so jo odprli. Ajdovščina je zaslužno zmagala s 23:10.

Poraz v Ajdovščini ne sme jemati poguma Krčanom. Pri vsakem srečanju z izkušenim nasprotnikom pridobijo marsikaj. Upajmo, da bodo v nedeljo ob 16. uri v Krškem lepo zaigrali proti enakovrednemu nasprotniku iz Trčaja.

D. K.

NAS OBISK

Iz šole na kombajn

17-letni JOŽE JAKŠE iz Orehovce pri Šentjernej ni nikoli razmišljal o tem, da bi kdaj na zadružnih poljih upravljaj kombajn. »Prišlo je iznenada, nam je pripovedoval

pred dnevi v pisarni šentjernejske kmetijske zadruge. »Ko sem prišel iz dveletne strojne kmetijske šole iz Maribora, kamor me je zadruga poslala potem, ko sem se prenehal učiti trgovske stroke, je bila pred vrati ravno žetev. Ker sem se jim kljub mladosti zdel primeren, so mi zaupali veliki kombajn Zmaj 780, ki ga je zadruga prav takrat nabavila.

»Preizkušnjo je odlično prestal,« je namesto Jožeta pristavil kmetijski tehnik, »bil je najmlajši v Sloveniji, ki je vozil ta stroj.

»Kar poglejte: maja sem se vrnil iz Maribo-

ra, 21. junija pa sem že sedel na Zmaju,« je spet nadaljeval Jože, oblečen v šoferski pajac. »Ko je bile žetev na šentjernejskih poljih končana, sem šel pospravljat pšenico in druga žita v Belo krajino, kjer sem znatno presegel normo.

»Kaj ste se potem kakom naučili v šoli?

»Malo je bilo teorije, več smo delali v delavnicah. V Mariboru sem se že naučil upravljati Zmaja. Ni šlo lahko. Vztrajal sem. Saj veste, malo me je bilo strah pred tako veliko »mašino«. Pohvalili pa so me, da znam kar dobro voziti.

»Vas učenje še vleče?

»To pa. Zelo rad bi se izpopolnil v strojnih veščinah. Bomo videli kako bo.

Mlad je, razumen in ponosen na svoj kombajn. V zadrugi ga imajo radi, ne zato, ker je najmlajši kombajnist v Sloveniji, pač pa zato, ker je že na začetku dokazal, da mu bo kos le redkokateri kmetijski strojnik.

Potem se je z mopedom odpeljal proti zadružni garaži, kot bi hotel še enkrat videti svojega »konjička«. — veliki kombajn, ki so ga po žetvi spravili pod streho.

PIONIR PRVAK V BALINANJU

V nadaljevanju balinarske lige so moštva odigrala četrto in peto kolo. Na sporedu je bilo več odločilnih iger za prvo mesto. Doživeli smo tudi več presenečenj.

ZELEZNICAR : NOVOTEKS 13:5. Tekma se je končala s pričakovanim rezultatom.

POSTAR : ZELEZNICAR 13:11. Ekipa železnice je povedla in vodila skoraj do konca, vendar je končno popustila, kar so postarji izrabili in zmagali.

ONZ : BORAC 13:7. To je bila borba za vsako točko, le na koncu je najboljši igralce ONZ tovariši Sturm odločili igro v korist svojih. Najvažnejša igra je bila med nepremaganima ekipama.

ZELEZNICAR : PIONIR 13:7. Pionir se je le v začetku upiral razpoloženim železnicarjem, ki so dosegli pomembno zmago.

NOVOTEKS : POSTAR 13:11. Novoteks je odlično začel in povedel z 11:2, nato so postarji z veliko težavo izenačili na 11:11, vendar je imel Novoteks z zadnjimi meti več sreče in dosegel prvo zmago.

PIONIR : ONZ 13:8. Pionir je po hudi borbi premagal dobro ekipo ONZ. Največ zasluga to imata Plantan in tolkač Hren. S to zmago je Pionir postal prvak Novega mesta v balinanju za leto 1961 z enakim

število točk kot Zelezničar, vendar z boljimi količnikom. Pionir je igral v postavi: Hren, Plantan, Kraj, Vovk in Rapuš puž.

ONZ : POSTAR 13:8. Postar je bil enakovreden nasprotniku do rezultata 6:6, nato pa je ekipa popustila ter izgubila odločilno igro za tretje mesto.

Končni vrstni red balinarske lige Novega mesta:

1. PIONIR 8 točk, količnik 1,78;
2. ZELEZNICAR 8 točk, količnik 1,70;
3. ONZ 6 točk;
4. POSTAR 4 točke;
5. BORAC 2 točki, količnik 0,79;
6. NOVOTEKS 2 točki, količnik 0,49.

Sevničani zaslužno zmagali

V počastitev planinskega tedna je bila 31. avgusta na Senovem nogometna tekma za prehodni planinski pokal, in sicer med domačim Partizanom in NK iz Brezice. Senovčani so zlasti v drugem delu lepo zaigrali in zaslužno zmagali s 4:2.

D. K.

Rudnik riavega premoga KRMEJ

ČESTITA IN POZDRAVLJA ZA 14. SEPTEMBER,
PRAZNIK SEVNIŠKE OBČINE,
TER PRIPOROČA SVOJ KVALITETNI PREMOCI

Obrtno gradbeno podjetje »MAROK« in proizvodnja kremenčevih peskov SEVNICA

SPREJEMA NAROCILA ZA

● NOVOGRADNJE, ADAPTACIJE IN SLIKOPLESKARSKA DELA

PROIZVAJA

● CEMENTNE IZDELKE, KREMENCEVE PESKE ZA LIVARSTVO

● IN GRADBENIŠTVO TER RAZNE VRSTE HRIBSKIH PESKOV

ZA OBČINSKI PRAZNIK — ISKRENE ČESTITKE!

Razgibana ZB v Metliki

Ceprav je bila počitniška doba na vlihu in je bilo delo številnih organizacij nekoliko manj živahno, se dejavnost ZB ni bistveno zmanjšala, kot je povedal sekretar občinskega odbora ZB v Metliki Jože Mihelič. Od-

Iz Dolenjskih Toplic

V letošnjem šolskem letu bo v Dol. Toplicah približno 400 učencev. Ker je v šoli premalo prostora, gostujeta dva razreda v prostornem domu in v zasebni hiši. Vzporednice so v petem, šestem in sedmem razredu, v dveh razredih pa jih ni bilo več moč urediti zaradi pomanjkanja učilnic.

Na posvetovanju predsednikov krajevnih odborov in predsednikov organizacij SZDL iz Topliške doline so se pogovorili o pripravah na jesensko sejo in o izobraževanju mladine ter odraslih v zimskem času. O zaključkih tega posvetovanja bodo podrobneje razpravljale vse osnovne organizacije SZDL.

Klubska soba urejajo v Dol. Toplicah v mali dvorani prosvetnega doma. Socialistična zveza je že priskrbeli televizijski sprejemnik. V prostoru manjkajo še mize in stoli, nekaj družabnih iger, časnikov in revij, pa bo klubsko življenje steklo. Vse, kar še primanjkuje, bodo Topličani poskušali kmalu nabaviti.

D. G.

govoril pa je še na nekaj drugih vprašanj.

■ V Rosalnicah borec nima skupnega grobišča niti spomenika. Da to vprašanje ni bilo že prej rešeno, je delno kriva tudi neenotnost pri izbiri prostora. Elaborat za spomenik in skupno grobnico bo kmalu dokončan in upamo, da bo do občinskega praznika v novembru urejena vsaj grobnica za 81 partizanov. Največ padlih je iz Hrvaške in Stajerske; za 17 partizanov še nismo ugotovili imen.

■ V Gradcu se pripravljajo na odkritje spominske plošče na gradu, kjer je bila 1944 in 1945 podoficijska šola VDV. Do sredine septembra bodo prebelili pročelje gradu, do te zgradbe pa zgradili nov lesen most, ker je sedanjí trhel.

■ Topografija za Belo krajino še vedno ni popolna in tudi ne povsem točna, ker jo sestavlja več niso napisali dovolj objektivno. 14 krajevnih organizacij ZB zdaj piše kronike vasi. Sodelujejo borci in aktivisti. Material iz NOV bodo zbrali do občinskega praznika. — Razen tega krajevnih organizacij ZB marljivo zbirajo gradivo iz bližnje preteklosti. Shranili ga bodo v Belokranjskem muzeju. Ta bo pred občinskim praznikom priredil razstavo partizanskih dokumentov.

■ Komisija za priznanje dobe v času NOB veliko dela. Številni nekdanji borci in aktivisti še vedno vlagajo prošnje. Letos so od 185 vlo-

ženih prošenj ugodno rešili 129. Nekaj jih je še v postopku, nekaj pa so jih zavrnili zaradi pomanjkljivih podatkov.

■ Občinski odbor ZB sodeluje s komisijo ZB pri ObLO. Delajo na tem, da bi čimveč starejših, zdravstveno šibkih borcev in aktivistov upokojili po 80. členu. Doslej smo ugodno rešili že 22 prošenj in izdali odločbe. — Kot vsako leto smo tudi letos poslali več članov ZB na okrevanje in topliško zdravljenje. 7 članov smo poslali v Bakar, 14 pa na Mirno goro. Več jih je šlo v Dolenjske in Šmarješke Toplice.

V Trebnjem 6-stanovanjski blok

V Trebnjem se pripravljajo na gradnjo novega 6-stanovanjskega bloka. Gradnja bo veljala približno 26 milijonov dinarjev. Občinski ljudski odbor je na zadnji seji sprejel sklep o najetju posojila, vendar se še niso odločili ali bo investitor ObLO Trebnje ali Kmetijska zadruga v Trebnjem. Novi blok bo omilil stanovanjsko stisko.

TO IN ONO IZ VIDMA-KRŠKEGA

Tečaji za mopediste. Avto-moto društvo bo priredilo tri tečaje za mopediste. Prvi se bo pričel 11. septembra in bo trajal 9 ur. Udeleženci tečaja se bodo

poleg prometnih predpisov in vzdrževanja vozila učili tudi voziti. Nedavno je okrog 100 ljudi kupilo mopede.

Otroški vrtec od 7. do 14. ure. Do nedavne je bil otroški vrtec odprto od 8. do 12. ure, z novim šolskim letom pa je uprava vrtca upoštevala želje zaposlenih žena in določila nov delovni čas. Otroci bodo prihodili mesec oskrbovani v vrtcu z malicami in kosili. Urediti bo potrebno tudi vprašanje ležišč, ker jih v vrtcu ni.

Stanovanjska skupnost v novih prostorih. Te dni bodo stanovanjski skupnosti

dodeljeni v hiši, kjer je kemična čistilnica in pralnica, prostori za sprejem in oddajo obleke in perila, za likalnico, krpalnico in pisarno.

756 šoloobveznih otrok. Osnovno šolo v Krškem bo v novem šolskem letu obiskovalo 387 otrok, od tega 195 dečkov in 192 deklic, šolo na Vidmu pa 379 otrok.

Lepša zunanost mesta. Komunala uprava je pred spomenikom, hišami in v parkih uredila cvetlične grede in nasadila rože. Mesto je dobilo privlačnejšo podobo.

D. K.

pogodbenega sodelovanja. Marškaterega samostojnega pridelovalca bo tudi še potrebno prepričati o pomenu kooperacije, ker ponekod še mislijo, da si zadruga z njo ustvarja določene dohodke in da je vmes izkoriščanje.

Nadaljnja naloga je skrb za izvajanje agrominimuma. Na območju trebanjske občine je ta v preteklosti zafel dobro četrtno travniški površin in deteljisc. Ugotovili pa so, da se je izvajal le 25-odstotno. Kmetovalci so umetna gnojila, ki so jih dobili v ta namen, porabili za vse druge kulture, le na travnikih in deteljiscih ne.

Naloga v času jesenske pogodbenne seje so torej znane, vendar jih kmetijska zadruga sama ne bo mogla opraviti. Zato so pri občinskem odboru SZDL ustanovili odbor za napredek kmetijstva, ki bo do 9. septembra na terenu organiziral sestanke s kmečkimi proizvajalci. Skrbeti pa bo treba tudi za to, da se začne pripravljati za spomladanska pogodbeno dela. Kmetijska zadruga si bo na ta način lažje sestavila načrt za proizvodnjo, na drugi strani pa bodo odpadale zamuje, ki so doslej precejkrat ovirale zadrugo dejavnost.

Semški drobiž

■ Z vso naglico gradijo obrtni center v Semiču. Nameravajo ga še letos odpreti. Veliko truda sta pri tem vložila Franel Dergane in Martin Lukežič, ki sta delo tudi organizirala. Pomagajo še drugi ljudje

■ Železniško postajo v Semiču so odprli že pred dveh mesecema, niso pa še opravljena vsa dela. Računajo, da bo poslopje v kratkem dograjeno in opremljeno, če le ne bo slabega vremena.

■ Mladinski aktiv iz Kota

pri Semiču je avgusta priredil vrtno veselico. Z dobljenimi denarji so nameravali kupiti električni gramofon, toda slabo vreme jim je preprečilo račune.

■ V okolici Semiča je letos sadje dobro obrodilo. Kmetje pravijo, da toliko sliv še dolgo ni bilo. Grozdje, ki je spomladaj dobro kazalo, se suši. Zatrjujejo, da je temu kriva toča, ki je tod padala polet.

■ Gasilsko društvo iz Rožnega doma je avgusta priredilo dve veselici s srečovanjem. Uspela je šele druga, ker je prvo pokvarilo slabo vreme.

■ V Kot pri Semiču je pred dnevi prišel drobišec za kamen. Vaščani, ki nameravajo popraviti poti, so že začeli delati.

■ Železničarji, ki so letos svoj praznik slavili v Beli Krajini, so v Stranski vasi pri Semiču vzdali ploščo v spomin padlim železničarjem. Mladinskemu aktivu v Stranski vasi pa so podarili televizor, knjižno omaro in več knjig. Za darila so mladinci zelo hvaležni.

Zvonko Tkalec

DRNOVO

■ Električna je v vasi napeljana že dalj časa, vendar je tok prešibek. Vaščani želijo, da bi Elektro iz Krškega ojačalo električno omrežje. Pripravljeni so pomagati s prostovoljnimi prispevki.

D. K.

V Hrastju so zadovoljni

V Hrastju nimajo posebnih težav. Elektrifikacija je s posredovanjem SZDL in s pomočjo občinskega ljudskega odbora ter vaščanov izvedena. Tudi občinsko cesto so popravili. Ljudje so opravili preko 1500 prostovoljnih delovnih ur. Zelijo pa, da bi občina začela izsuševati zemljišča na območju Hrastja, Črešnjice in Cerkelj. Ob deževju je pod vodo preko 15 ha obdelovalne zemlje. Pribivalci teh vasi so pripravljani pomagati.

D. K.

Lani je obiskala Dolenjsko in Otočec holandska novinarka in publicistka g. Nütting de Bock. Lepote naših krajev so jo očarale in prevzele; obljubila je, da se bo k nam še vrnila. V petek je »pripeljala« kar 64 holandskih zdravnikov in njihovih soprogov, članov avtomobilskega kluba. Obiskali so Kostanjevico in njen grad, kiparsko razstavo, samostan v Pleterjah, v nedeljo pa je 34 njihovih avtomobilov zavilo še na Plitvička jezera. Gostje so bili s postrežbo in uslugami hotela Grad Otočec zelo zadovoljni. V petek so bili z njimi tudi ravnatelj novomeške bolnišnice primarij dr. Oton Bajc, prof. inž. Ivo Zobec in tajnik Dolenjske turistične zveze Ludvik Bencik

Pogodbena proizvodnja

in odbor za napredek kmetijstva v Trebnjem

Na plenumu občinskega odbora SZDL v Trebnjem, ki so ga sklicali v soboto, 26. avgusta, so obširno govorili o jesenski seji in sklepanju pogodb med zadrugo in samostojnimi pridelovalci. Kmetij-

ska zadruga v Trebnjem je o tem že dalj časa razpravljala, vendar so prišli do zaključka, da nikakor ne gre brez temeljitih priprav. Ze pred setvijo je namreč treba kmetovalce zelo dobro seznaniti z obsegom

Na plenumu občinskega odbora SZDL v Trebnjem, ki so ga sklicali v soboto, 26. avgusta, so obširno govorili o jesenski seji in sklepanju pogodb med zadrugo in samostojnimi pridelovalci. Kmetij-

Pojasnilo k članku »Čemu odrivanje v Mirni peči«

V prejšnji številki Dolenjskega lista je pisec članka »Čemu odrivanje v Mirni peči« očitno na podlagi nepopolnih informacij napačno prikazal ukrepe krajevnih organizacij o upravljanju in uporabi dvorane. Krajevni odbor SZDL v Mirni peči daje zato naslednje pojasnilo: Vstopanje v dvorano je bilo doslej vse premalo urejeno in nadzirano. Ključni so bili v različnih rokah, kar je omogočalo posameznikom prost vstop ob vsakem času. Razumljivo je, da v takih pogojih ni bilo mogoče ugotavljati krivca za nered v dvorani ali škodo. Vse to je priložilo k ustanovitvi posebne odbora za upravljanje dvorane. KO SZDL je sklical sestanek predstavnikov množičnih in družbenih organizacij, ki so za dvorano najbolj zainteresirani. Ustanovljen je bil devetčlanski odbor, v katerem so zastopane vse zainteresirane organizacije. Izrecno je bilo poudarjeno, da dvorana ni lastnikogar in da imajo do nje vsi enake pravice. Pravilnik o upravljanju, vzdrževanju in uporabi dvorane bodo določili ustanovljeni odbor skupno

z ostalimi člani organizacij in društev. Da bi vsa stvar lepo stekla, pa je bilo treba dvorano dobro zakleniti in onemogočiti vstop brez nadzorstva. »Remont« iz Mirne peči je na vhodna vrata že namestil specialno ključavnico, na vsa ostala vrata pa bo v najkrajšem času pritrdil zapave. Ko bo vse to urejeno, bo KO SZDL poslal pozive članom odbora za upravljanje dvorane, da se sestanejo in določijo pravilnik ter prevzamejo dvorano v svojo upravljanje. To se bo zgodilo v nekaj dneh.

Pisec prejšnjega članka naj povemo še to: mladini v Mirni peči še ni nihče branil družbene aktivnosti, niti je ni oviral. Prav nasprotno so ji vse ostale organizacije, SZDL pa še prav posebno, to priporočale in jo izpodbujale. Vedno pa so ji in ji še priporočajo discipliniranost. Tudi iger se lahko uče, ker jim nihče ne bo odrekal nastopa na domačem odru, pač pa bomo vsi njihova prizadevanja toplo pozdravili.

KO SZDL, Mirna peč

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM POŠILJA ZA OBČINSKI PRAZNIK SEVNICE PRISRČNE ČESTITKE Z NAJBOLJSIMI ZELJAMI

Mizarska produktivna zadruga SEVNICA

Živahen promet na sejmišču

Na ponedeljkov semenj v Ločni so pripeljali kmetovalci 820 prašičev v starosti od 6 do 12 tednov in od treh do 6 mesecev. Za manjše so zahtevali od 3000 do 6.500 din, za večje pa od 6.500 do 18.000 din. Prodali so 678 repov. Tokrat so pripeljali na semenj nekaj več prašičev kot sicer, kupcev pa je bilo manj. Cena je ostala od zadnjega sejma neizpremenjena.

Izlet na Mirno goro

Planinsko društvo v Novem mestu priredi v nedeljo, dne 17. septembra, izlet na Mirno goro. Odbor s kandijske železnice postaje ob 6.51, prihod v Semiču ob 7.45. Od tod peš na Mirno goro. Povratek v popoldanskih urah; prihod v Novo mesto ob 17.29 ali ob 22.23.

Voznja za člane PD s legitimacijo je polovična, za ostale nedeljska povratna. Polovična voznja stane 132 din, nedeljska povratna pa 212 din.

Vabimo planince in prijatelje planin, da se izleta v čim večjem številu udeležijo. Mirna gora je posebno v jeseni ne navadno lepi in krasen razgled na vso Belo krajino.

Prijave z legitimacijami oddajte do sobote, 16. septembra, do 18. ure Jožici Turk v poslovalnici Potovalnega urada Gorjanci - Novo mesto. Kdor se ne prijavi, lahko pride v nedeljo ob 6.51 na postajo, mora pa sam kupiti nedeljsko povratno karto.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 14. sept. - Jelenko Petek, 15. sept. - Nikodem Sobota, 16. sept. - Ljudmila Nedelja, 17. sept. - Franciška Ponedeljek, 18. sept. - Irena Torek, 19. sept. - Vito Drag Sreda, 20. septembra - Brana

MALOGLASA

PRODAM kuhinjsko pohištvo in spalnico. Naslov v upravi lista (982-61). Ogled od 10. do 11. ure.

PRODAM motor NSU Prima. Cena 230.000. More, Muzejska št. 4, tel. 214.

PRODAM dve trgovski izlozbi v dobrem stanju. Velikost 130 krat 150 cm, vhodna vrata z roletami. Naslov v upravi lista (978-61).

PRODAM jabolka na drevju, sod, šivalni stroj in 1 kub. m desk. Ceruvec, Zablja vas 4, Novo mesto.

PRODAM sode 1650, 1750 litrov in manjše velikosti. Lesjak, Novo mesto, Ragovska 5.

PRODAM po ugodni ceni kuhinjsko pohištvo. Crnomelj, Zeleniška ulica 7.

PRODAM 13 arov vinograda z zidanim na Trški gori v odličnem stanju. Naslov v upravi lista (973-61).

PRODAM kuhinjsko kredenco, mizo, 2 stola in zaboj za drva. Jenko, Novo mesto, Trdinova 23.

MOTORSKO KOLO "GALEB" 150 ccm, odlično ohranjeno, 5100 kilometrov, prodam. Golez, Novo mesto, Nad mlino 21.

PRODAM dvodelno omaro, kuhinjsko komodo in tekače. Naslov v upravi lista (969-61).

PRODAM pečjalni mlin za grozdje in sadje. Informacije pri Rudolfu Bevcu, Novo mesto, Hladnikova 1.

PRODAM ženski šivalni stroj "Nechi". Dilančeva 13.

SPREJMEM starejšo gospodinjstvo pomočnico, večjo kuharico, za dopoldanske ure. Naslov v upravi lista (976-61).

SPREJMEM takoj posteno in vestno gospodinjstvo pomočnico, ki bi pazila triletnega otroka in pospravljala stanovanje. Ponudbe pod "Dobra plača" na upravo lista.

USLUŽBENKA išče v Novem mestu sobo. Za nagrado nudi 4 kub. m drv in gotovino. Naslov v upravi lista (984-61).

PRODAM moško kolo. Novo mesto, Strelška 5.

MESNICA v CRNOMELJU išče računovodjo s triletno prakso. Plača po dogovoru.

GIBANJE PREBIVALSTVA

CRNOMELJ
Avgusta so bili rojeni 3 dečki in 2 deklice.

Poročili so se: Jožef Jerman, uslužbenec, in Marija Jerman, uslužbenka, oba iz Crnomlja; Franc Križanič, šofer iz Kanade, in Lavoslava Bebar iz Dragovanje vasi; Anton Suster,

strojnik, in Ivana Skušek, trgovska pomočnica, oba iz Crnomlja.

Umrli sta: Ožbalt Jakobič, kmet iz Gribelj, star 72 let, in Katarina Sustar, kmetica iz Rodin, stara 80 met.

BREŽICE
Avgusta je bila rojena ena deklica.

Poročili so se: Ivan Slopešek, traktorist, in Ivana Cizel, kuhinjska pomočnica, oba iz Brezice; Ivan Bogovič, delavec iz Vrha, in Rozalija Ursič, gospodinjica pomočnica iz Vidma-Krškega; Zivadin Kuzmič, podoficer JLA, in Slavka Markovič, uslužbenka, oba iz Brezice; Bogomir Brožič, lesni tehnik, in Breda Čater, uslužbenka, oba iz Brezice.

Umrli sta: Marija Haring, upokojenka z Zakota, stara 59 let, in Marija Francekovič, šivilja iz Crnce, stara 72 let.

VIDEM-KRSKO
Avgusta so bili rojeni 3 dečki in 2 deklice.

Poročili so se: Jožef Jerman, uslužbenec, in Marija Jerman, uslužbenka, oba iz Crnomlja; Franc Križanič, šofer iz Kanade, in Lavoslava Bebar iz Dragovanje vasi; Anton Suster,

strojnik, in Ivana Skušek, trgovska pomočnica, oba iz Crnomlja.

Umrli sta: Ožbalt Jakobič, kmet iz Gribelj, star 72 let, in Katarina Sustar, kmetica iz Rodin, stara 80 met.

BREŽICE
Avgusta je bila rojena ena deklica.

Poročili so se: Ivan Slopešek, traktorist, in Ivana Cizel, kuhinjska pomočnica, oba iz Brezice; Ivan Bogovič, delavec iz Vrha, in Rozalija Ursič, gospodinjica pomočnica iz Vidma-Krškega; Zivadin Kuzmič, podoficer JLA, in Slavka Markovič, uslužbenka, oba iz Brezice; Bogomir Brožič, lesni tehnik, in Breda Čater, uslužbenka, oba iz Brezice.

Umrli sta: Marija Haring, upokojenka z Zakota, stara 59 let, in Marija Francekovič, šivilja iz Crnce, stara 72 let.

VIDEM-KRSKO
Avgusta so bili rojeni 3 dečki in 2 deklice.

Poročili so se: Jožef Jerman, uslužbenec, in Marija Jerman, uslužbenka, oba iz Crnomlja; Franc Križanič, šofer iz Kanade, in Lavoslava Bebar iz Dragovanje vasi; Anton Suster,

PREKLICI

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477069. Karel Hočvar, Čužnja vas 23, Trebelno.

Preključujem knjižico kmečkega zavarovanja št. 330361. Julijana Zajc, Volčje 2, p. Sromlje pri Brežicah.

Franc Piletič iz Loke 5 pri Senterneju preključujem, kar sem govoril proti Galiskemu društvu Stara vas-Loka.

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477667. Jože Robek, Smarješke Toplice 7, Smarjeta.

METLIKA

Avgusta je bila rojena ena deklica.

Porok ni bilo.
Umrli so: Ivan Pečnikar, upokojenec iz Grahovca, star 77 let; Bara Oberman, poljedelka iz Rosalnice, stara 71 let; Jože Vrtačič, užitkar iz Metlike, star 87 let; Anton Matekovič, otrok iz Radovca, star 2 let in Danijel Tomažin, oskrbovavec iz Metlike, star 56 let.

SEVNICA

Avgusta sta bila rojena 2 dečka in 2 deklice.

Poročili so se: Viktor Imperl, delavec iz Ledine, in Marija Nose, delavka iz Pečja. Karel Vrstovšek, delavec iz Blance, in Viktorija Potočnik, delavka iz Obrežja.

Umrli so: Franc Koštomaj, vratar iz Brestanice, star 58 let; Marija Jazbec, otrok iz Drožanja, stara 2 leti; Anton Fink, invalid s Kala, star 43 let.

NOVO MESTO

V času od 4. do 11. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 11 deklic.

Poročili so se: Miroslav Lavko, pravnik, in Marija Luzar, gospodinja, oba iz Crmošnjic; Anton Sircelj, delavec iz Poljan, in Cirila Bukovec, delavka iz Koda; Albin Jerele, natakar, in Ana Prešček, natakarica, oba z Otočca; Anton Jakša, logar iz Koda, in Ana Vovko, delavka iz Gotne vasi; Franc Svajgar, avtomehanič iz Vranovca, in Ana Strugar, strojepešica iz Gradca.

Umrli sta: Mato Gračadin, upokojenec iz Duge Rese, star 74 let, in Mitja Mitič, otrok z Jame, star 6 mesecev.

IZ NOVOGOSKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novogosiški porodnišnici rodile: Terezija Ovnik z Vrbovega - dečka, Marija Zabukovec iz Gabrijel - dečka, Terezija Mušič s Stražnjega vrha - dečka, Marija Moravec iz Vinice - dečka, Danica Dergane iz Semeča - dečka, Anica Bizjak iz Straže - deklica, Francka Peterlin iz Hraštevca - deklica, Barbara Ovnik z Vel. Vidma - dečka in deklica, Anica Kofol iz Dol. Karteljevega - deklica, Karolina Košir iz Bušinj vasi - deklica, Pavla Hudorova iz Srednje vasi - deklica, Marija Strajnar iz Dol. Ponikev - deklica, Tonka Geršič iz Metlike - deklica, Anica Skoda iz Trebnjega - deklica, Fani Miklavčič iz Čenčljic - deklica, Marija Kočevar iz Sajke vasi - deklica, Anica Tome iz Skofje Loke - dve deklici, Marta Bahun iz Mokronog - dečka, Ana Cimermanič z Gor. Težke vode - deklica, Antonija Vodopivec iz Dol. Stare vasi - deklica, Milena Plakur iz Benečije - dečka, Fanka Malorič iz Podloga - deklica, Alojzja Avguštinčič z Vrhtravnjega - dve deklici, Kristina Kos iz Cerovega loga - dečka, Novenka

PREKLICI
Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477069. Karel Hočvar, Čužnja vas 23, Trebelno.

Preključujem knjižico kmečkega zavarovanja št. 330361. Julijana Zajc, Volčje 2, p. Sromlje pri Brežicah.

Franc Piletič iz Loke 5 pri Senterneju preključujem, kar sem govoril proti Galiskemu društvu Stara vas-Loka.

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477667. Jože Robek, Smarješke Toplice 7, Smarjeta.

SEVNICA
Avgusta sta bila rojena 2 dečka in 2 deklice.

Poročili so se: Viktor Imperl, delavec iz Ledine, in Marija Nose, delavka iz Pečja. Karel Vrstovšek, delavec iz Blance, in Viktorija Potočnik, delavka iz Obrežja.

Umrli so: Franc Koštomaj, vratar iz Brestanice, star 58 let; Marija Jazbec, otrok iz Drožanja, stara 2 leti; Anton Fink, invalid s Kala, star 43 let.

NOVO MESTO
V času od 4. do 11. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 11 deklic.

Poročili so se: Miroslav Lavko, pravnik, in Marija Luzar, gospodinja, oba iz Crmošnjic; Anton Sircelj, delavec iz Poljan, in Cirila Bukovec, delavka iz Koda; Albin Jerele, natakar, in Ana Prešček, natakarica, oba z Otočca; Anton Jakša, logar iz Koda, in Ana Vovko, delavka iz Gotne vasi; Franc Svajgar, avtomehanič iz Vranovca, in Ana Strugar, strojepešica iz Gradca.

Umrli sta: Mato Gračadin, upokojenec iz Duge Rese, star 74 let, in Mitja Mitič, otrok z Jame, star 6 mesecev.

IZ NOVOGOSKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novogosiški porodnišnici rodile: Terezija Ovnik z Vrbovega - dečka, Marija Zabukovec iz Gabrijel - dečka, Terezija Mušič s Stražnjega vrha - dečka, Marija Moravec iz Vinice - dečka, Danica Dergane iz Semeča - dečka, Anica Bizjak iz Straže - deklica, Francka Peterlin iz Hraštevca - deklica, Barbara Ovnik z Vel. Vidma - dečka in deklica, Anica Kofol iz Dol. Karteljevega - deklica, Karolina Košir iz Bušinj vasi - deklica, Pavla Hudorova iz Srednje vasi - deklica, Marija Strajnar iz Dol. Ponikev - deklica, Tonka Geršič iz Metlike - deklica, Anica Skoda iz Trebnjega - deklica, Fani Miklavčič iz Čenčljic - deklica, Marija Kočevar iz Sajke vasi - deklica, Anica Tome iz Skofje Loke - dve deklici, Marta Bahun iz Mokronog - dečka, Ana Cimermanič z Gor. Težke vode - deklica, Antonija Vodopivec iz Dol. Stare vasi - deklica, Milena Plakur iz Benečije - dečka, Fanka Malorič iz Podloga - deklica, Alojzja Avguštinčič z Vrhtravnjega - dve deklici, Kristina Kos iz Cerovega loga - dečka, Novenka

PREKLICI
Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477069. Karel Hočvar, Čužnja vas 23, Trebelno.

Preključujem knjižico kmečkega zavarovanja št. 330361. Julijana Zajc, Volčje 2, p. Sromlje pri Brežicah.

Franc Piletič iz Loke 5 pri Senterneju preključujem, kar sem govoril proti Galiskemu društvu Stara vas-Loka.

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477667. Jože Robek, Smarješke Toplice 7, Smarjeta.

SEVNICA
Avgusta sta bila rojena 2 dečka in 2 deklice.

Poročili so se: Viktor Imperl, delavec iz Ledine, in Marija Nose, delavka iz Pečja. Karel Vrstovšek, delavec iz Blance, in Viktorija Potočnik, delavka iz Obrežja.

Umrli so: Franc Koštomaj, vratar iz Brestanice, star 58 let; Marija Jazbec, otrok iz Drožanja, stara 2 leti; Anton Fink, invalid s Kala, star 43 let.

NOVO MESTO
V času od 4. do 11. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 11 deklic.

Poročili so se: Miroslav Lavko, pravnik, in Marija Luzar, gospodinja, oba iz Crmošnjic; Anton Sircelj, delavec iz Poljan, in Cirila Bukovec, delavka iz Koda; Albin Jerele, natakar, in Ana Prešček, natakarica, oba z Otočca; Anton Jakša, logar iz Koda, in Ana Vovko, delavka iz Gotne vasi; Franc Svajgar, avtomehanič iz Vranovca, in Ana Strugar, strojepešica iz Gradca.

Umrli sta: Mato Gračadin, upokojenec iz Duge Rese, star 74 let, in Mitja Mitič, otrok z Jame, star 6 mesecev.

IZ NOVOGOSKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novogosiški porodnišnici rodile: Terezija Ovnik z Vrbovega - dečka, Marija Zabukovec iz Gabrijel - dečka, Terezija Mušič s Stražnjega vrha - dečka, Marija Moravec iz Vinice - dečka, Danica Dergane iz Semeča - dečka, Anica Bizjak iz Straže - deklica, Francka Peterlin iz Hraštevca - deklica, Barbara Ovnik z Vel. Vidma - dečka in deklica, Anica Kofol iz Dol. Karteljevega - deklica, Karolina Košir iz Bušinj vasi - deklica, Pavla Hudorova iz Srednje vasi - deklica, Marija Strajnar iz Dol. Ponikev - deklica, Tonka Geršič iz Metlike - deklica, Anica Skoda iz Trebnjega - deklica, Fani Miklavčič iz Čenčljic - deklica, Marija Kočevar iz Sajke vasi - deklica, Anica Tome iz Skofje Loke - dve deklici, Marta Bahun iz Mokronog - dečka, Ana Cimermanič z Gor. Težke vode - deklica, Antonija Vodopivec iz Dol. Stare vasi - deklica, Milena Plakur iz Benečije - dečka, Fanka Malorič iz Podloga - deklica, Alojzja Avguštinčič z Vrhtravnjega - dve deklici, Kristina Kos iz Cerovega loga - dečka, Novenka

PREKLICI
Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477069. Karel Hočvar, Čužnja vas 23, Trebelno.

Preključujem knjižico kmečkega zavarovanja št. 330361. Julijana Zajc, Volčje 2, p. Sromlje pri Brežicah.

Franc Piletič iz Loke 5 pri Senterneju preključujem, kar sem govoril proti Galiskemu društvu Stara vas-Loka.

Preključujem zdravstveno izkaznico št. 477667. Jože Robek, Smarješke Toplice 7, Smarjeta.

SEVNICA
Avgusta sta bila rojena 2 dečka in 2 deklice.

Poročili so se: Viktor Imperl, delavec iz Ledine, in Marija Nose, delavka iz Pečja. Karel Vrstovšek, delavec iz Blance, in Viktorija Potočnik, delavka iz Obrežja.

Umrli so: Franc Koštomaj, vratar iz Brestanice, star 58 let; Marija Jazbec, otrok iz Drožanja, stara 2 leti; Anton Fink, invalid s Kala, star 43 let.

NOVO MESTO
V času od 4. do 11. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 11 deklic.

Poročili so se: Miroslav Lavko, pravnik, in Marija Luzar, gospodinja, oba iz Crmošnjic; Anton Sircelj, delavec iz Poljan, in Cirila Bukovec, delavka iz Koda; Albin Jerele, natakar, in Ana Prešček, natakarica, oba z Otočca; Anton Jakša, logar iz Koda, in Ana Vovko, delavka iz Gotne vasi; Franc Svajgar, avtomehanič iz Vranovca, in Ana Strugar, strojepešica iz Gradca.

Umrli sta: Mato Gračadin, upokojenec iz Duge Rese, star 74 let, in Mitja Mitič, otrok z Jame, star 6 mesecev.

IZ NOVOGOSKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novogosiški porodnišnici rodile: Terezija Ovnik z Vrbovega - dečka, Marija Zabukovec iz Gabrijel - dečka, Terezija Mušič s Stražnjega vrha - dečka, Marija Moravec iz Vinice - dečka, Danica Dergane iz Semeča - dečka, Anica Bizjak iz Straže - deklica, Francka Peterlin iz Hraštevca - deklica, Barbara Ovnik z Vel. Vidma - dečka in deklica, Anica Kofol iz Dol. Karteljevega - deklica, Karolina Košir iz Bušinj vasi - deklica, Pavla Hudorova iz Srednje vasi - deklica, Marija Strajnar iz Dol. Ponikev - deklica, Tonka Geršič iz Metlike - deklica, Anica Skoda iz Trebnjega - deklica, Fani Miklavčič iz Čenčljic - deklica, Marija Kočevar iz Sajke vasi - deklica, Anica Tome iz Skofje Loke - dve deklici, Marta Bahun iz Mokronog - dečka, Ana Cimermanič z Gor. Težke vode - deklica, Antonija Vodopivec iz Dol. Stare vasi - deklica, Milena Plakur iz Benečije - dečka, Fanka Malorič iz Podloga - deklica, Alojzja Avguštinčič z Vrhtravnjega - dve deklici, Kristina Kos iz Cerovega loga - dečka, Novenka

Obvestilo vodstvom vseh šol

Vodstva vseh šol v okraju obveščamo, da jim bomo do konca meseca brezplačno poslali po več izvodov naše letošnje 26.-27. in 29. številke. V teh številkah Dolenjskega lista je zbranega veliko zgodovinskega gradiva trajne vrednosti, zlasti o začetku revolucije v Beli Krajini, na Kočevskem, Dolenjskem in v Spodnjem Posavju v letu 1941. Vodstvom šol priporočamo, da shranijo te Dolenjske liste v šolskih knjižnicah in da objavljene članke in podatke iz odlomkov o zgodovini vstaje na Dolenjskem uporabljajo tudi pri pouku.

Uredništvo lista

Trileten deček podri kolesarja

4. septembra se je s kolesom petjal proti domu Milan Noman z Rateza. V Selih pri Ratezu mu je pod kolo skočil 3-letni Dušan Gačnik. Kolesar je v trenutku zavrl, vendar nesreči ni mogel uiti. Padel je in podri dečka. Otroci si je zlomil nogo in je huje poškodovan na glavi, kolesar pa se je laže poškodoval. - Starši, ne puščajte majhnih otrok na ceste samih!

Namesto race je obstrlel sebo

58-letni trgovec Anton Cvelbar iz Dobrave je 7. septembra izkoristil za lov na divje race. Ko je dalj časa krmilil s čolnom po Krki, se je odločil za prebo na bregu. Privzel je čoln in z nabito puško ob boku stopil iz čolna. Ko je že mislil, da je na varnem in na dobrem lovišču, se je puška sprožila in mu prestrela levo roko, da je moral iskati pomoč v bolnišnici.

Prekucijaji na avtomobilski cesti

Z osebnim avtomobilom H-10.229, ki ga je sofaril Vladimir Horvat iz Zagreba, so se 7. septembra ob 4. uri zjutraj iz Ljubljane proti Zagrebu peljali se trije sopotniki. Pri Mačkovecu je vozilo zaradi prevelike hitrosti najprej zaneslo na skrajni desni rob ceste, kasneje pa po 120-metrski cickak vožnji do levega bankina, kjer se je dvakrat prekucnilo in spet obstalo na kolesih. Vito Kotnik iz Zagreba je pri tem dobil težje poškodbe in jim podlegel. Po pravilo avtomobila bo veljalo 550 tisočakov.

Smreka ubila delavca

11. septembra so v popoldanskih urah v okolici Dolenjskih Toplic delavci rušili smreke. Podrto debljo, ki so je oblesilo na sosednjo smreko, je pri padcu zgrmel na 48-letnega Martina Pečaka iz Bosincev ter ga ubilo.

SPORED RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 16. SEPTEMBRA
5.00-8.00 Dobro jutro (Pisan glasbeni spored) - 5.45 Nekaj domačih - 8.05 Naši glasbeni uspehi v preteklem šolskem letu - 8.30 Harta, vibraton in orglice - 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - 9.25 Med vzporedniki in polredniki - 10.15 Sobotno dopolnilno ob zabavni glasbi - 12.00 Slovenske narodne poje Ivica Mrak - 12.15 Kmetijski nasveti - 12.25 Melodije srca - 12.45 Orkester Alfredo Antonini - 13.30 Bedfich Smetana: Iz mojega življenja - 14.00 Vedri zvoki - 14.35 Naši poslušalci čestitajo iz pozdravljajo - 15.40 Rapsodija v A-duru - 16.00 Humoreska tega tedna - 16.20 Orkester Frank Pourcel - 16.40 Planinski oktet iz Maribora - 17.00 Lokalni dnevnik - 17.15 Pevka Gabi Novak - 17.30 Po kinu se dobimo - 18.00 Iz Boltovega Fausta - 18.20 Lepa melodije z orkestrom Melachrin - 18.45 Okno v svet - 20.00 Sobotni domači peče-mele - 20.54 Melodije za prijeten konec tedna - 22.15 Oddaja za

naše izseljence - 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.
NEDELJA, 17. SEPTEMBRA
6.00-6.30 Jutranji pozdrav - 6.40 Vedri zvoki - 7.15 Makedonske igre - 7.35 V triletnem skem taktu - 8.00 Mladinska radijska igra - 8.04 Iz albuma skladb za otroke - 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden - 9.34 Venček slovenskih narodnih za alt in bas - 10.00 Se pomirite, tovariši... - 10.30 Slovenske narodne pesmi v priredbi za glasove, zbor in orkester - 11.00 Nedeljska matineja - 11.31 Milenko Šober: Plemenita višnja - marasca - 12.00 Naši poslušalci čestitajo iz pozdravljajo - 13.15 Za našo vas - 13.50 Koncert pri vas doma - 14.15 Naši poslušalci čestitajo iz pozdravljajo - 15.30 Za vsakogar nekaj iz arhiva operne glasbe - 16.00 Igramo za vas - 17.00 Sportno popoldne - 20.00 Zabavni zvoki za vse - 21.00 Sportna poročila - 21.10 Simfonija št. 4 v G-duru - 22.15 Plesna glasba - 23.05 Prizori iz oper Leaš Janačka.

POZDRAVLJAMO 14. SEPTEMBER - OBČINSKI PRAZNIK SEVNICE IN ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEMI!

»JUGOTANIN« SEVNICA

Pred dnevi nas je obvestila Skupnost PTT podjetij v Ljubljani, da imajo pismonoše v mnogih primerih težave pri dostavi lista naročnikom zaradi sprememb naselij, pošt, ulic ali trgov in spremenjenih hišnih števil. Ker bodo pismonoše od 1. januarja 1962 prejemali dohodke izključno po učinku dela, nas Skupnost PTT podjetij opozarja, mi pa seveda vas, naročniki Dolenjskega lista, da nam takoj sporočite vsako spremembo v naslovu. Vedno nam morate sporočiti svoj stari (prejšnji) in novi naslov. Le tako boste naš list v redu prejemali, v nasprotnem primeru pa bo pošta vračala časnik naši upravi.

Precej nepotrebnih težav imajo pismonoše tudi pri izterjavi naročnine, zlasti pri tistih naročnikih, ki jih dopolne ni doma. Prosimo vas, da v sporazumu s pismonošo pooblastite osebo, ki bo izročila denar za vašo naročnino.

Z izterjavo naročnine za drugo polletje 1961 bomo začeli prihodnji mesec, naročnike iz inozemstva in iz krajev izven LR Slovenije pa prosimo, da zapadlo naročnino za drugo polletje takoj sami nakažejo.

UPRAVA LISTA

s srednješolsko izobrazbo in SNAŽILKO.

Prošnje, kolkovane s 50 din, bomo sprejemali do 21. septembra 1961. Nastop službe po 21. septembru. Plača po predpisih.

Upravni odbor OBRTNOIZOBRAZNEGA CENTRA V NOVO MESTU razpisuje na podlagi pravil in odločbe o sistemizaciji delovnih mest naslednja učna mesta:

učno moč za strokovne predmete iz mizarske stroke,

učno moč za strokovne predmete soboslikarske in plesarske stroke,

učno moč za strokovne predmete iz pletilske stroke.

Vsi navedeni morajo biti mojstri oziroma pomočniki z mojstrsko šolo.

Kuharico za vajensko menzo.

Plača po Pravilniku o plačah in honorarjih. Prošnje je treba oddati na Vajensko šolo, Novo mesto, do 30. septembra 1961.

Mešani pevski zbor Svobode »Dušan Jereb« v Novem mestu obvešča svoje člane in ljubitelje petja, da bo prva pevskaja vaje v leto